

**BANK SPÓŁDZIELCZY
w BRODNICY**

**ZBIÓR INFORMACJI
PODLEGAJĄCYCH
PUBLIKACJI W RAMACH
POLITYKI INFORMACYJNEJ
BANKU**

za rok 2016 rok

Sporządzono: 30 marzec 2017 rok.

Spis treści

Wprowadzenie	3
Słownik pojęć	4
Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości	5
Dane finansowe	6
Ekspozycje kapitałowe niezaliczone do portfela handlowego	15
Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela bankowego i kwoty ekspozycji w podziale na papiery notowane na giełdzie i wartości niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	16
Zarządzanie ryzykiem	18
Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem	19
Ryzyko kredytowe	20
Ryzyko inwestycji finansowych	30
Ryzyko stopy procentowej	30
Ryzyko płynności	31
Ryzyko walutowe	33
Ryzyko operacyjne	34
Ryzyko rezydualne	35
Ryzyko biznesowe	35
Ryzyko braku zgodności (compliance)	36
Fundusze własne Banku	38
Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytule II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:	41
Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej	41
Dodatkowe wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka	42
Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem	44
Kwota minimalnych wymogów kapitałowych	47
Łączny współczynnik kapitałowy	47
Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR	48
Informacje dotyczące dźwigni finansowej, podział miary ekspozycji całkowitej, oraz zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	49
System kontroli wewnętrznej	51
Funkcjonowanie organów Banku oraz polityki w zakresie doboru Rady Nadzorczej i Zarządu	52
Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze	53
Załączniki	55
Opinia biegłego rewidenta	55
Oświadczenie Zarządu	59

Wprowadzenie

1. Zgodnie z wymogami określonymi w obowiązujących regulacjach i rekomendacjach, a w szczególności w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, niniejszy dokument informuje o profilu ryzyka Banku Spółdzielczego w Brodnicy, według stanu na 31 grudnia 2016 roku.
2. W oparciu o art. 432 ust. 1 CRR, Bank pominał w ujawnieniach informacje uznane za nieistotne, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie wpływa na ocenę lub decyzję uczestnika rynku opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.
3. W oparciu o art. 432 ust. 2 CRR, Bank pomija w ujawnieniach informacje uznane za zastrzeżone lub poufne. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli w opinii Banku ich podanie do wiadomości publicznej może mieć niekorzystny wpływ na pozycję konkurencyjną Banku na rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Informacje uznaje się za poufne, również w sytuacjach, gdy Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. Ustawa prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku, Dz.U. 1997 Nr 140 poz. 939 z późn. zmianami.
5. Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015 roku, poz. 1513.
6. Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
7. Uchwała 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.
8. Wszelkie dane liczbowe w niniejszej Informacji prezentowane na stan 31 grudnia 2016 roku wyrażone są w tysiącach złotych.
9. W 2016 roku Bank Spółdzielczy w Brodnicy prowadził działalność w:
 - Centrali;
 - 10 oddziałach;
 - 29 oddziałach operacyjnych.
10. Niniejsza Informacja została sporządzona na podstawie Instrukcji ogłaszania przez Bank Spółdzielczy w Brodnicy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym

dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o Zasady polityki informacyjnej.

Słownik pojęć

Przez użyte w niniejszej Informacji pojęcia należy rozumieć:

Bank – Bank Spółdzielczy w Brodnicy z siedzibą w Brodnicy, przy ulicy Kamionka 27, 87-300 Brodnica wpisany do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000051818;

Rada – Rada Nadzorcza Banku;

Zarząd – Zarząd Banku;

CRR - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;

CRDIV - DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE;

Podmiot zależny – spółka BS Partner Sp. z o.o. - z siedzibą w Brodnicy, przy ulicy Kamionka 27, 87-300 Brodnica wpisana do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000330815. Kapitał zakładowy podmiotu wynosi 50 000,00 złotych, wniesiony w 100% przez Bank – tym samym Bank jest jedynym udziałowcem w Spółce. Kapitał spółki wynosi 142 tys. zł. Rolę Rady Nadzorczej Spółki pełni Zarząd Banku. Zarząd Spółki jest jednoosobowy. Spółka zajmuje się pośrednictwem ubezpieczeniowym i finansowym oraz doradztwem. W związku z ograniczonym możliwym wpływem działalności podmiotu zależnego na Bank oraz na podstawie §19 ust.1 CRR został on wyłączony z systemu zarządzania ryzykiem;

Fundusze własne – wartość obliczona zgodnie z częścią drugą rozporządzenia CRR;

Instrukcja polityki informacyjnej – Instrukcja ogłaszania przez Bank Spółdzielczy w Brodnicy informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących

adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o zasady polityki informacyjnej;

Zbiór – zbiór informacji podlegających ogłoszeniu w oparciu o Instrukcję polityki informacyjnej;

ICAAP – model szacowania kapitału wewnętrznego;

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa;

WNP – wartości niematerialne i prawne;

DtI – wskaźnik charakteryzujący poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego.

LtV - wskaźnik wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości stanowiącej przedmiot zabezpieczenia.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz opis metod wyceny i rachunkowości

Przyjęte zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie przychodów i kosztów w zakresie, w jakim przysługuje jednostce prawo wyboru wykonywane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami a w szczególności: z ustawy o rachunkowości oraz z Rozporządzenia MF z dnia 1.10.2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, z tym że:

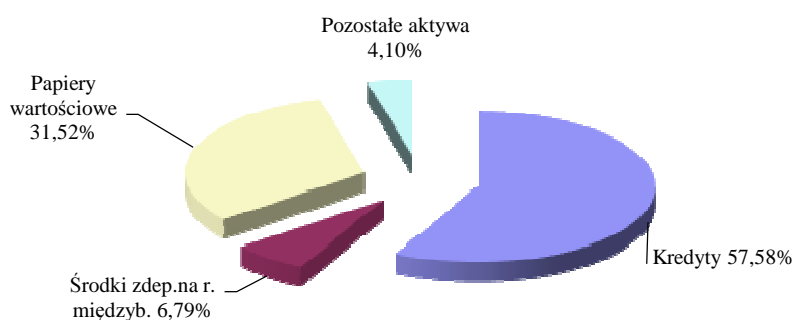
1. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny;
2. aktywa i zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, z wyłączeniem naliczania odsetek od instrumentów finansowych bez opłat i prowizji, do których stosuje się naliczanie metodą liniową;
3. wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych stanowi:
 - cena ustalona na aktywnym rynku regulowanym, na którym istnieje publiczny obrót tymi aktywami;
 - wynik szacunku dokonanego przez niezależną wyspecjalizowaną jednostkę;
 - wynik zastosowania właściwego modelu wyceny, przy czym dane wejściowe przyjęte do modelu pochodzą z aktywnego rynku;
4. Bank dokonuje spisania należności w ciężar utworzonej na nie rezerwy celowej na podstawie decyzji Zarządu;

5. rezerwy celowe tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem MF z dnia 16.12.2008 roku z póź. zm. w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków;
6. wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych;
7. środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości; odpisów amortyzacyjnych dokonuje się zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych;
8. aktywa i pasywa bilansowe oraz zobowiązania pozabilansowe w walutach obcych wykazuje się w złotych po przeliczeniu wg kursu średniego NBP ustalonego na dzień bilansowy.

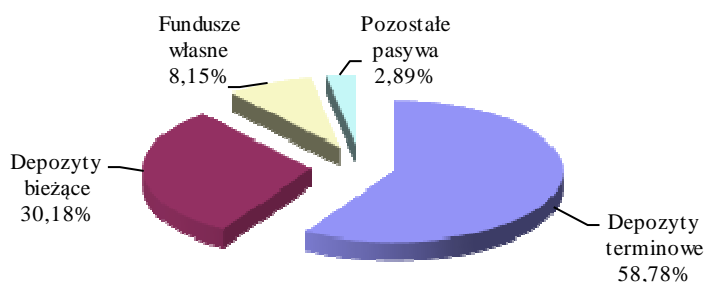
Dane finansowe

Suma bilansowa na koniec 2016 roku wyniosła 1 678 748 tys. złotych, i w stosunku do stanu z końca grudnia 2015 roku odnotowano wzrost o 10,69%.

Aktywa Banku na koniec grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

Pasywa Banku na koniec grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

Kredyty

Wartość należności od sektora niefinansowego i budżetu na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła 966 707 tys. zł, co stanowi 57,58% udziału w sumie bilansowej. Kwota udzielonych kredytów wzrosła w porównaniu do grudnia 2015 roku o 0,26% tj. o 2 473 tys. zł. W skali roku tempo przyrostu sumy udzielonych kredytów pozostaje niższe od tempa przyrostu sumy bilansowej. Wartość kredytów zagrożonych na koniec roku 2016 wyniosła 43 439 tys. złotych, co stanowi 4,49% wartości udzielonych kredytów.

Depozyty

Wartość depozytów w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 11,05% tj. o 148 603 tys. złotych.

Depozyty bieżące

Wartość depozytów bieżących w badanym okresie wyniosła 506 641 tys. złotych. Porównując stan z 31 grudnia 2016 roku do analogicznego okresu roku ubiegłego, wartość depozytów bieżących wzrosła o 77 683 tys. złotych tj. o 18,11%.

Depozyty terminowe

Wartość depozytów terminowych na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 986 691 tys. zł. Porównując ich wartość do stanu z analogicznego okresu roku ubiegłego, odnotowano wzrost o 70 920 tys. zł tj. o 7,74%.

Wynik finansowy brutto na koniec grudnia 2016 roku wyniósł 16 228 tys. złotych i był niższy w stosunku do wartości osiągniętej w analogicznym okresie roku ubiegłego o 2,57%, natomiast wynik netto 12 482 tys. zł. i był niższy od wartości z końca grudnia 2015 r. o 5,44%. Wartości wyniku finansowego brutto i netto na koniec grudnia 2015 roku wynosiły odpowiednio 16 656 i 13 200 tys. złotych.

Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wzrósł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 9,77% i wynosi 43 946 tys. zł. Na wynik z tytułu odsetek złożyły się:

- przychody z tytułu odsetek (wzrost o 3,21% tj. 1 906 tys. zł) 61 228 tys. zł
- koszty z tytułu odsetek (spadek o 10,39% tj. 2 004 tys. zł) 17 282 tys. zł

Wynik z tytułu prowizji

Wynik z tytułu prowizji spadł w porównaniu do grudnia ubiegłego roku o 7,65% i wynosi 11 900 tys. zł. Na wynik z tytułu prowizji złożyły się:

- przychody z tytułu prowizji (spadek 3,13% tj. 498 tys. zł) 15 430 tys. zł
- koszty z tytułu prowizji (wzrost o 16,04% tj. 488 tys. zł) 3 530 tys. zł

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany wzrósł w stosunku do grudnia ubiegłego roku o 5,15% i wyniósł 918 tys. zł.

Koszty działania banku

Na wartość kosztów działania banku (36 599 tys. zł) złożyły się:

- koszty wynagrodzeń o wartości – 20 259 tys. zł (wzrost o 4,85% r/r),
- narzuty na wynagrodzenia o wartości – 3 796 tys. zł (wzrost o 2,51%),
- pozostałe koszty o wartości – 12 544 tys. zł (spadek o 14,15%).

Udział kosztów działania banku i amortyzacji w wyniku na działalności bankowej (wskaźnik C/I) na koniec grudnia 2016 roku wyniósł 67,76% i spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 5,81 pkt. proc. W stosunku do maksymalnego limitu 70% był lepszy o 2,24 pkt. proc

Poziom zwrotu z aktywów liczony jako wartość wyniku netto do sumy bilansowej wyniósł za rok 2016 - 0,79%.

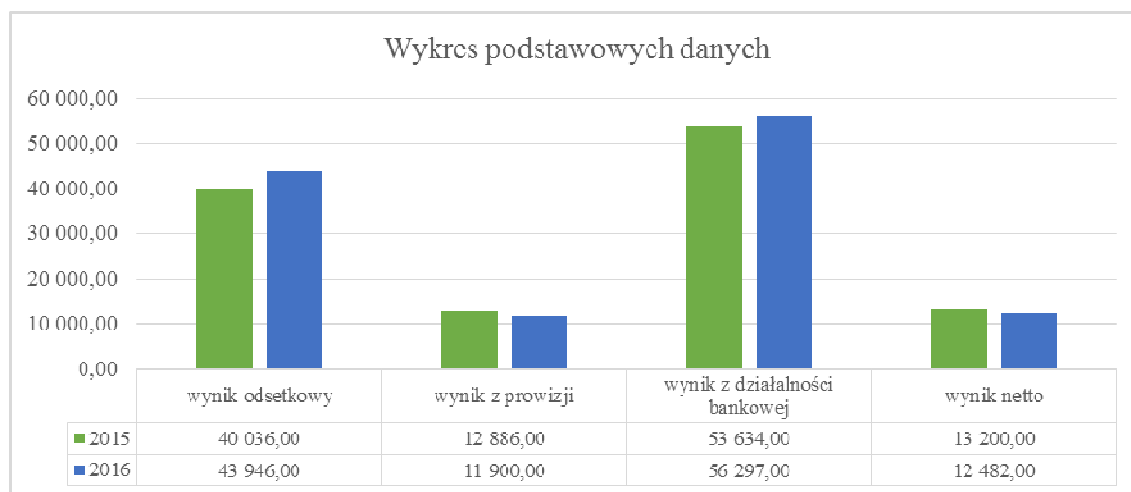

Tabela 1. Bilans Banku na dzień 31 grudnia 2016r.

Aktywa		Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	61 609,65	23 231,40
	1. W rachunku bieżącym	61 609,65	23 231,40
	2. Rezerwa obowiązkowa	0,00	0,00
	3. Inne środki	0,00	0,00
II	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,00	0,00
III	Należności od sektora finansowego	114 246,41	197 316,36
	1. W rachunku bieżącym	15 138,44	58 050,85
	2. Terminowe	99 107,97	139 265,50
IV	Należności od sektora niefinansowego	928 148,51	927 344,98
	1. W rachunku bieżącym	145 726,48	154 989,05
	2. Terminowe	782 422,03	772 355,93
V	Należności od sektora budżetowego	23 556,82	24 231,07
	1. W rachunku bieżącym	0,00	0,00
	2. Terminowe	23 556,82	24 231,07
VI	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem od	0,00	0,00
VII	Dłużne papiery wartościowe	529 610,47	320 505,78
	1. Banków	357 705,35	178 680,16
	2. Budżetu Państwa i budżetów terenowych	165 355,63	135 277,10
	3. Pozostałe	6 549,48	6 548,52
VIII	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
IX	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
X	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	1. W instytucjach finansowych	0,00	0,00
	2. W pozostałych jednostkach	0,00	0,00
XI	Udziały lub akcje w innych jednostkach	5 716,59	5 716,59
	1. W instytucjach finansowych	5 626,59	5 626,59
	2. W pozostałych jednostkach	90,00	90,00
XII	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	1 262,93	2 139,82
XIII	Wartości niematerialne i prawne, w tym:	408,85	278,64
	- wartość firmy	0,00	0,00
XIV	Rzeczowe aktywa trwałe	6 850,99	7 669,17
XV	Inne aktywa	2 981,78	4 174,99
	1. Przyjęte aktywa - do zbycia	2 076,54	2 187,74
	2. Pozostałe	905,24	1 987,25
XVI	Rozliczenia międzyokresowe	4 355,31	4 066,79
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 532,13	3 405,21
	2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	823,19	661,58
XVII	Należne wpłaty na kapitał(fundusz) podstawowy	0,00	0,00
XVIII	Akcje własne	0,00	0,00
	Aktywa razem	1 678 748,32	1 516 675,59

	Pasywa	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	0,00
II	Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 779,40	1 071,88
	1. W rachunku bieżącym	804,43	38,37
	2. Terminowe	974,97	1 033,52
III	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1 425 315,77	1 290 252,01
	1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:	1 085 175,78	979 515,55
	a) bieżące	233 339,72	193 584,49
	b) terminowe	851 836,07	785 931,06
	2. Pozostałe, w tym:	340 139,99	310 736,46
	a) bieżące	230 751,48	199 932,50
	b) terminowe	109 388,51	110 803,96
IV	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	72 332,65	58 695,93
	1. Bieżące	43 265,13	36 053,25
	2. Terminowe	29 067,51	22 642,69
V	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
VI	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	15 174,60	15 174,90
VII	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,00	0,00
VIII	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	4 067,24	3 862,02
IX	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	6 510,86	6 023,98
	1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	307,00	307,28
	2. Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
	3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone	6 203,87	5 716,71
X	Rezerwy	4 204,02	3 725,07
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	695,37	615,09
	2. Pozostałe rezerwy	3 508,65	3 109,98
XI	Zobowiązania podporządkowane	0,00	0,00
XII	Kapitał (fundusz) podstawowy	3 285,10	3 237,00
XIII	Kapitał (fundusz) zapasowy	135 474,55	122 433,65
XIV	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	-3 731,00	-2 854,11
XV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	1 853,13	1 853,13
	1. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 230,00	1 230,00
	2. Pozostałe	623,13	623,13
XVI	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
XVII	Zysk (strata) netto	12 481,99	13 200,12
XVIII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego(wielkość ujemna)	0,00	0,00
	Pasywa razem	1 678 748,32	1 516 675,59

Tabela 2. Rachunek zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Treść informacji	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I	Przychody z tytułu odsetek	61 228,04	59 322,72
	1. Od sektora finansowego	2 964,20	3 983,13
	2. Od sektora niefinansowego	48 829,24	47 390,00
	3. Od sektora budżetowego	2 514,41	2 581,26
	4. Z papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	6 920,18	5 368,33
II	Koszty odsetek	17 282,12	19 285,89
	1. Od sektora finansowego	19,00	108,78
	2. Od sektora niefinansowego	16 540,22	18 706,48
	3. Od sektora budżetowego	722,90	470,63
III	Wynik z tytułu odsetek (I-II)	43 945,92	40 036,83
IV	Przychody z tytułu prowizji	15 430,26	15 927,55
V	Koszty prowizji	3 530,32	3 042,01
VI	Wynik z tytułu prowizji (IV-V)	11 899,93	12 885,54
VII	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	316,28	119,33
	1. Od jednostek zależnych	0,00	0,00
	2. Od jednostek współzależnych	0,00	0,00
	3. Od jednostek stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Od pozostałych jednostek	316,28	119,33
VIII	Wynik operacji finansowych	-783,43	-279,66
	1. Papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	-783,43	-279,66
	2. Pozostałych	0,00	0,00
IX	Wynik z pozycji wymiany	917,60	872,99
X	Wynik z działalności bankowej	56 296,30	53 635,03
XI	Pozostałe przychody operacyjne	1 501,74	3 436,03
XII	Pozostałe koszty operacyjne	811,29	946,00
XIII	Koszty działania banku	36 598,72	37 635,00
	1. Wynagrodzenia	20 258,93	19 320,53
	2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	3 795,66	3 703,16
	3. Inne	12 544,13	14 611,31
XIV	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 549,02	1 824,05
XV	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	9 399,18	11 371,42
	1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	9 399,18	11 371,42
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVI	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	6 787,98	11 361,59
	1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe	6 787,98	11 361,59
	2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	0,00	0,00
XVII	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI)	2 611,21	9,83
XVIII	Wynik działalności operacyjnej	16 227,80	16 656,19
XIX	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
	1. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
	2. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
XX	Zysk (strata) brutto	16 227,80	16 656,19
XXI	Podatek dochodowy	3 745,81	3 456,07
XXII	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,00	0,00
XXIII	Zysk (strata) netto	12 481,99	13 200,12

Tabela 3. Rachunek przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Treść informacji	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk/strata netto	12 481,99	13 200,12
II	Korekty razem:	-16 319,80	3 246,84
	1. Amortyzacja	1 549,30	1 824,43
	2. Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
	3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-316,28	-119,33
	4. Zysk strata z działalności inwestycyjnej	40,20	6,03
	5. Zmiana stanu rezerw	478,96	166,37
	6. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	-209 104,69	-115 403,57
	7. Zmiana stanu należności od sektora finansowego	40 157,53	80 482,16
	8. Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	952,72	-46 272,59
	9. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
	10. Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (handlowych)	0,00	0,00
	11. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego	707,51	-200,90
	12. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	148 700,47	74 348,28
	13. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	0,00
	14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych	-0,30	15 174,90
	15. Zmiana stanu innych zobowiązań	205,22	1 590,88
	16. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-288,80	-280,61
	17. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	487,16	-8 103,22
	18. Inne korekty	111,20	34,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+II)	-3 837,81	16 446,96
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy		
	1. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	316,28	119,33
	2. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	3. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	0,00	0,00
	5. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
	6. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	0,00
II	Wydatki	316,28	119,33
	1. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	-901,52	-3 709,71
	2. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych	0,00	0,00
	3. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	0,00	0,00
	4. Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych (lokacyjnych)	0,00	0,00
	5. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	-2 936,37
	6. Inne wydatki inwestycyjne	-901,52	-773,34
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)	0,00	0,00

C Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I Wpływy		
1. Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków	100,10	66,30
2. Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	0,00
4. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	0,00
5. Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału	0,00	0,00
6. Inne wpływy finansowe	100,10	66,30
II Wydatki	0,00	0,00
1. Spłata długoterminowych kredytów na rzecz innych banków	-211,22	-3 838,82
2. Spłata długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki instytucji finansowych	0,00	0,00
3. Wykup dłużnych papierów wartościowych dla innych instytucji finansowych	0,00	-3 500,00
4. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
5. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
6. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0,00	0,00
7. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00	0,00
8. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-211,22	-338,82
9. Nabycie akcji własnych	0,00	0,00
10. Inne wydatki finansowe	0,00	0,00
III Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)	0,00	0,00
D Przepływy pieniężne netto, razem (A.III + B.III + C.III)	-111,12	-3 772,52
E Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-4 534,17	9 084,05
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-4 534,17	9 084,05
F Środki pieniężne na początek okresu	0,00	0,00
G Środki pieniężne na koniec okresu (F+D), w tym:	81 282,26	72 198,21
- o ograniczonej możliwości dysponowania	76 748,08	81 282,26

Tabela 4. Zobowiązania pozabilansowe na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Treść informacji	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I.	Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		
	1. Zobowiązania udzielone:	99 452,76	99 933,16
	a) finansowe	94 281,26	93 237,17
	b) gwarancyjne	5 171,50	6 695,99
	2. Zobowiązania otrzymane:	20 000,00	0,00
	a) finansowe	20 000,00	0,00
	b) gwarancyjne	0,00	0,00
II.	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	0,00	0,00
III.	Pozostałe	371 801,74	382 932,75

Tabela 5. Zestawienie zmian w kapitale na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Treść informacji	Stan na koniec roku:	
		bieżącego	ubiegłego
I.	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	137 869,80	125 489,37
	- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
II.	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	137 869,80	125 489,37
	1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	3 237,00	3 415,10
	1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	48,10	-178,10
	a) zwiększenia (z tytułu)	87,10	62,40
	- wpłata udziałów członkowskich	48,10	27,30
	- dopłata do udziałów członkowskich	39,00	35,10
	- dywidenda-oprocentowanie udziałów	0,00	0,00
	b) zmniejszenia (z tytułu)	39,00	240,50
	- wypłata udziałów członkowskich	39,00	240,50
	- udziały zadeklarowane, a niewpłacone	0,00	0,00
	1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	3 285,10	3 237,00
	2. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	122 433,65	109 332,22
	2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	13 040,90	13 101,43
	a) zwiększenia (z tytułu)	13 040,90	13 101,43
	- podział z zysku	13 027,90	13 097,53
	- wpisowe	13,00	3,90
	- z funduszu z aktualizacji wyceny	0,00	0,00
	- inne	0,00	0,00
	b) zmniejszenia (z tytułu)	0,00	0,00
	- pokrycia straty	0,00	0,00
	2.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	135 474,55	122 433,65
	3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu	-2 854,11	-2 306,93
	3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	-876,89	-547,17
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- przeszacowanie wartości aktywów	0,00	0,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	876,89	547,17
	- zbycia lub likwidacji środków trwałych	0,00	0,00
	- aktualizacja akcji PBS Finanse, Polimex	876,89	547,17
	3.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-3 731,00	-2 854,11
	4. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	1 230,00	1 230,00
	4.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	0,00	0,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- podział z zysku	0,00	0,00
	- inne	0,00	0,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- pokrycie ryzyka	0,00	0,00
	4.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	1 230,00	1 230,00
	5. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	623,13	623,13
	5.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	0,00	0,00
	a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- podziału z zysku	0,00	0,00
	b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
	- przeksięgowanie na fundusz zapasowy	0,00	0,00
	- inne	0,00	0,00
	5.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	623,13	623,13

6. Zysk (strata)z lat ubiegłych na początek okresu	13 200,12	13 195,85
6.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	13 200,12	13 195,85
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
6.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	13 200,12	13 195,85
6.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	-13 200,12	-13 195,85
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- zysk netto	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	13 200,12	13 195,85
- podział zysku netto na fundusz zasobowy	13 027,90	13 097,53
- podział zysku netto-zwiększenie udziałów członkowskich	0,00	0,00
- podział zysku netto- dywidenda do wypłaty	172,22	98,32
6.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
6.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
6.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	0,00
6.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- strata z roku ubiegłego	0,00	0,00
- inne	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycie straty-uchwała ZP nr 10	0,00	0,00
6.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
6.9. Zysk (strata)z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
7. Wynik netto	12 481,99	13 200,12
a) zysk netto	12 481,99	13 200,12
b) strata netto	0,00	0,00
c) odpisy z zysku	0,00	0,00
III Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	149 363,78	137 869,80
IV Kapitał (fundusz) własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	149 000,00	137 500,00

Tabela 6. Wybrane wskaźniki na dzień 31 grudnia 2016 roku

Limit	Limit	Wartość na dzień 31-12-2016	Stan
Marża odsetkowa*	min 2,7%	2,79%	w normie
ROA netto*	min 0,7%	0,79%	w normie
ROE netto*	min 7%	8,53%	w normie
C/I	max 70%	67,76%	w normie

* wskaźnik średnioważony

Ekspozycje kapitałowe niezaliczone do portfela handlowego

Bank dokonuje podziału portfela na handlowy i bankowy w oparciu o zatwierdzoną przez Zarząd Instrukcję wyodrębniania portfela handlowego. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank klasyfikował wszystkie operacje do portfela bankowego.

Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela bankowego i kwoty ekspozycji w podziale na papiery notowane na giełdzie i wartości niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym

W Banku wszystkie transakcje zaliczane są do portfela bankowego. W tabeli poniżej przedstawione zostały transakcje, jakie miały miejsce na koniec grudnia 2016 roku.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank w strukturze aktywów posiadał środki zaangażowane w inwestycje o charakterze finansowym o łącznej wartości 633 542 tys. zł.

Na tę wartość składały się:

- lokaty międzybankowe – 98 902 tys. zł, w tym 30 367 tys. zł były to lokaty jednodniowe;
- dłużne papiery wartościowe 529 131 tys. zł;
- posiadane akcje – 5 509 tys. zł.

Tabela 7. Zbiorcze zestawienie inwestycji w Obligacje Skarbowe i Bony NBP na dzień 31 grudnia 2016 roku.

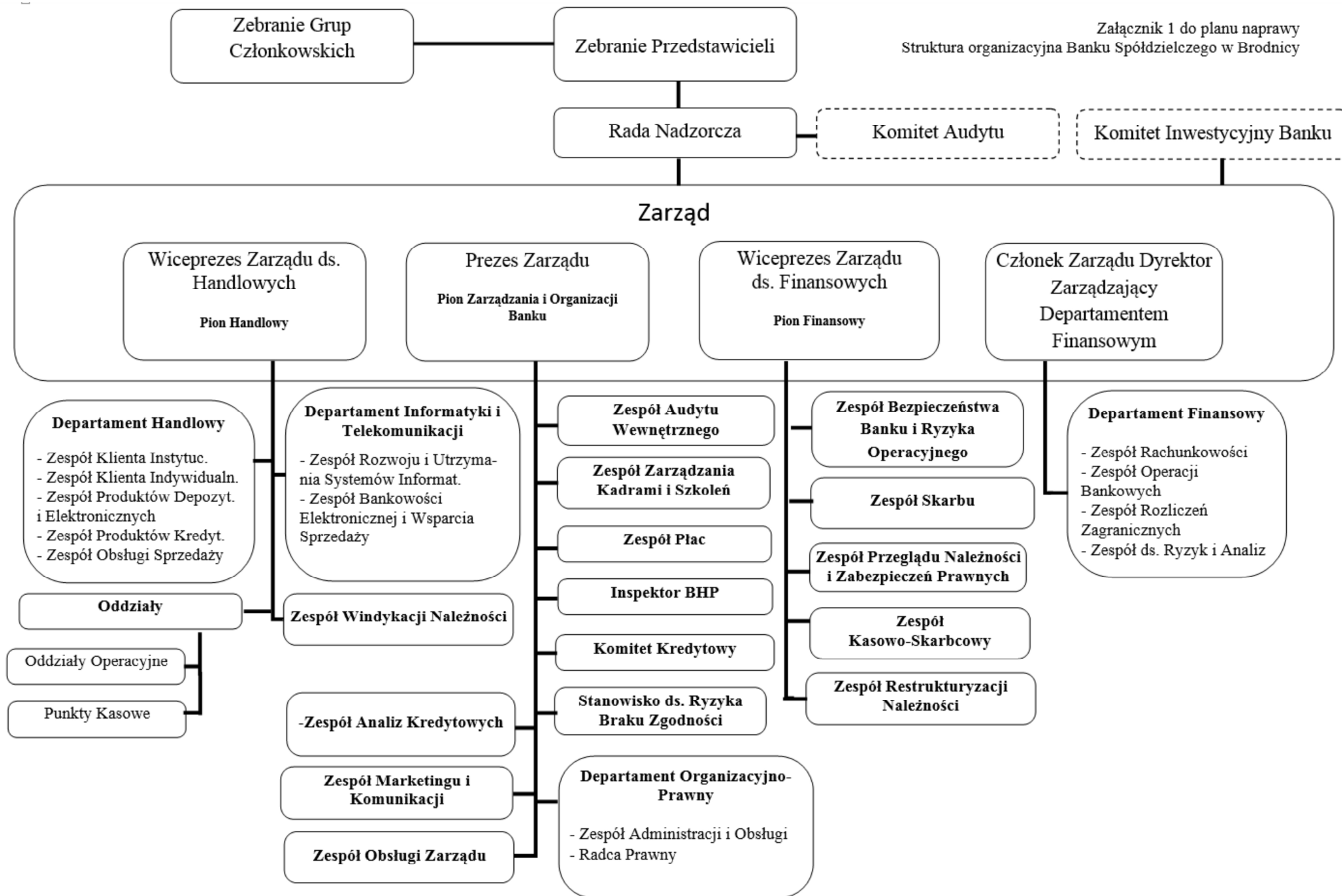
Rodzaj inwestycji	ilość szt.	Wartość nominalna	Koszt zakupu	Kwota dyskonta/odsetek	Nominalna rentowność inwestycji	Roczne oprocent. efektywne	średnie ważone oprocent. roczne	średnie ważone oprocent. nominal.
Obligacje Skarbowe	165 000	165 000,00	163 552,00	1 079,00	1,93%	1,93%	1,93%	1,93%
Obligacje komercyjne	86 907	69 131,00	69 170,00	-39,00	2,33%	2,35%	2,35%	2,33%
Bony pieniężne NBP	29 500	295 000,00	294 927,00	73,00	1,49%	1,50%	1,50%	1,49%

Tabela 8. Akcje dostępne do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Emitent	ilość szt.	Łączny koszt zakupu	Wartość według wyceny	Wynik na wycenie
PBS Finance	140 000,00	2 361,00	223,00	-2 138,00
BPS S.A.	3 640 000,00	4 600,00	3 640,00	-960,00
GBW S.A.	606 200,00	606,00	606,00	0,00
POLIMEX-MOSTOSTAL	278 163,00	3 136,00	1 040,00	-2 096,00
Łącznie akcje	4 664 363,00	10 703,00	5 509,00	-5 194,00

Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Brodnicy na dzień 31 grudnia 2016 roku

Załącznik 1 do planu naprawy
Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Brodnicy

Zarządzanie ryzykiem

Prowadzenie działalności bankowej związane jest z ponoszeniem ryzyka. W celu zachowania bezpieczeństwa powierzonych środków w Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem. W Banku cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zostały kompleksowo opisane w Strategii działania Banku na lata 2015 – 2019, Strategii zarządzania ryzykiem w Banku i Planie ekonomiczno-finansowym. Podejmowanie ryzyka wymaga koncentracji uwagi na aktualnych i potencjalnych zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed nimi i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Bank charakteryzuje się ostrożnościowym podejmowaniem ryzyka, co oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej a kontrolowaniem ryzyka i zabezpieczeniem kapitałowym Banku. Celem w zakresie zarządzania kapitałem / adekwatnością kapitałową w Banku jest zapewnienie poziomu i struktury funduszy własnych pozwalających na zabezpieczenie poziomu ponoszonego ryzyka. Cel w zakresie zarządzania kapitałem uwzględnia dodatkowe wymogi wynikające z CRR dotyczące buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych.

Bank dokonuje podziału ryzyk na ryzyka istotne i nieistotne.

W Banku wyróżniamy następujące ryzyka istotne:

1. Ryzyko kredytowe;
2. Ryzyko inwestycji finansowych;
3. Ryzyko koncentracji zaangażowań;
4. Ryzyko stopy procentowej;
5. Ryzyko płynności;
6. Ryzyko walutowe;
7. Ryzyko operacyjne;
8. Ryzyko rezydualne;
9. Ryzyko biznesowe;
10. Ryzyko braku zgodności.

Ryzyko nieistotne to ryzyko zidentyfikowane, o małym znaczeniu lub ryzyko w pełni kontrolowane i ograniczone przez Bank.

Zidentyfikowane ryzyka objęte są procesem zarządzania adekwatnym do jego możliwego wpływu na bezpieczeństwo Banku.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

W Banku funkcjonuje kompleksowy i efektywny system zarządzania ryzykiem obejmujący identyfikację, pomiar, limitowanie i monitorowanie narażenia na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem obejmuje również raportowanie oraz zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze). System ten zapewnia rozdzielenie funkcji sprzedaży od akceptacji, kontroli i monitorowania ryzyka.

W ramach w/w Sytemu wprowadzono następujący podział odpowiedzialności:

1. Rada Nadzorcza – odpowiada za zatwierdzenie strategii i polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk uznanych za istotne oraz nadzoruje ich przestrzeganie i ocenia skuteczność proces zarządzania nimi;
2. Zarząd – odpowiada za wprowadzenie efektywnych mechanizmów zarządzania ryzykiem oraz podejmuje działania których celem jest utrzymanie ryzyka na poziomie akceptowalnym przez Radę tj. dostosowanym do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz apetytu na ryzyko;
3. Komórki odpowiedzialne z ocenę ryzyka na poziomie portfelowym, których zadaniem jest ocena i monitorowanie ryzyka występującego w działalności całego Banku. Komórkami tymi są:
 - 1) Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego – w zakresie ryzyka operacyjnego,
 - 2) Stanowisko ds. Ryzyka Baraku Zgodności – w zakresie ryzyka braku zgodności
 - 3) Zespół ds. Ryzyk i Analiz – w zakresie pozostałych ryzyk uznanych za istotne, w szczególności w zakresie ryzyka kredytowego, inwestycji finansowych, rezydualnego, płynności, stopy procentowej i walutowego;
4. Komórki uczestniczące w procesie zarządzania ryzykiem w ujęciu pojedynczych transakcji. Komórkami tymi są:
 - 1) Zespół Analiz Kredytowych – odpowiadający za procesu oceny zdolności kredytowej,
 - 2) Zespół Przeglądu Należności i Zabezpieczeń Prawnych – odpowiadających za przeprowadzenie w Banku niezależnego monitoringu ekspozycji kredytowych;

5. Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne – jako komórki generujące ryzyko i/lub wspomagające w stopniu nieznacznym proces monitorowania poziomu narażenia na ryzyko;
6. Zespół Audytu Wewnętrznego – odpowiada za okresowe przeprowadzanie oceny skuteczności stosowanych w Banku mechanizmów zarządzania ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem oparty jest o regulacje nadzorcze i zbiór regulacji wewnętrznych. Bank ocenia ryzyko wynikające z aktualnie prowadzonej działalności oraz działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Bieżące zarządzanie ryzykiem polega na gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka, ograniczaniu ryzyka powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, z wykorzystaniem do tego celu informacji otrzymanych z jednostek/komórek organizacyjnych Banku. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń ma na celu ograniczenie/wyeliminowanie negatywnych skutków ryzyka. W bieżącym zarządzaniu ryzykiem szczególny nacisk nałożony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania. W ramach zarządzania ryzykiem i kapitałem w Banku wykorzystywane są wyniki przeprowadzanych stress-testów, przede wszystkim w takich obszarach jak: ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko kredytowe, ryzyko inwestycji finansowych, ryzyko biznesowe i adekwatność kapitałowa.

W Banku obowiązują wewnętrzne limity na poszczególne rodzaje ryzyka, które zostały uznane za istotne zgodnie z obowiązującą Instrukcją wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczenie poziomu narażenia na ryzyko między innymi poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę ogólnego poziomu ryzyka Banku. Ustalając poziomy limitów, Bank bierze w szczególności pod uwagę wyniki przeprowadzonych stress-testów. Oprócz powyższych limitów w Banku obowiązują między innymi maksymalne wartości wskaźników DtI oraz LtV, których wysokość ustalona została w odpowiednich Politykach.

W 2016 roku w Banku nie funkcjonował komitet ds. ryzyka.

Ryzyko kredytowe – to ryzyko niewywiązania się kredytobiorcy z obowiązku zwrotu udzielonych mu przez Bank należności. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z możliwością poniesienia przez Bank znacznych strat w stosunku do posiadanych funduszy własnych.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym należy:

1. Rozwijanie skali działalności kredytowej Banku w granicach zatwierdzonych przez

Radę i Zarząd,

2. Opracowanie/aktualizacja procedur związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym oraz rozwijania systemów informatycznych i baz danych wykorzystywanych w procesie ograniczania ekspozycji na ryzyko kredytowe (ekspozycji kredytowej i portfela kredytowego),
3. Utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego cechującego się odpowiednią dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych,
4. Budowa i rozwijanie systemów pomiaru i analizy ryzyka kredytowego,
5. Monitorowanie, limitowanie i raportowanie poziomu ryzyka kredytowego w Banku w celu zapewnienia prawidłowego poziomu całkowitego wskaźnika kapitałowego,
6. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku uwzględnia się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych, ryzyka rezydualnego oraz ryzyka koncentracji zaangażowań,
7. W ramach inwestycji finansowych osiągnięcie optymalnych relacji pomiędzy ryzykiem emitenta a poziomem zaangażowania banku w dany instrument.

Bank kredytuje osoby fizyczne, podmioty gospodarcze, rolników indywidualnych, jednostki samorządu terytorialnego i inne instytucje.

Bank prowadzi politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku.

W ramach ryzyka kredytowego Bank bada ryzyko koncentracji zaangażowań, czyli ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze podmioty oraz przez grupy podmiotów (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie), w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;

1. tego samego sektora gospodarczego;
2. tego samego instrumentu finansowego;
3. tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego;
4. tego samego regionu geograficznego;
5. tej samej waluty zaangażowania.

Ekspozycje przeterminowane i ekspozycje o utraconej wartości

Jako pozycję przeterminowaną należy rozumieć należność niespłaconą, w określonych w umowie terminach. Jako okres przeterminowania należy rozumieć okres od

wynikającego z umowy terminu zapadalności (określonego terminu spłaty raty, odsetek lub całej należności) do dnia bilansowego.

Pozycje o utraconej wartości to ekspozycje kredytowe kwalifikowane do należności zagrożonych, tj. poniżej standardu, wątpliwej, straconej.

Tabela 9. Ekspozycje przeterminowane wg stanu na 31 grudnia 2016 roku.

Przedział przeterminowania	Dane		
	Zadłużenie kapitał	Wartość początkowa kredytu	Udział
w przedziale od 1 do 30 dni	510,00	29 977,00	0,88%
w przedziale od 30 do 60 dni	72,00	4 264,00	0,12%
w przedziale od 60 do 90 dni	95,00	2 434,00	0,16%
w przedziale od 90 do 120 dni	25,00	154,00	0,04%
w przedziale od 120 do 150 dni	38,00	246,00	0,07%
w przedziale od 150 do 180 dni	256,00	512,00	0,44%
powyżej 180 dni	9 152,00	20 186,00	15,84%
Suma końcowa	10 148,00	57 773,00	17,57%

Tabela 10. Ekspozycje bez stwierdzonej utraty wartości i z rozpoznaną utratą wartości na dzień 31 grudnia 2016 roku.

	Sytuacja				
	Normalna	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwa	Stracona
Przedsiębiorstwa i Spółki Państwowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przedsiębiorstwa i Spółki Prywatne	237 813,00	45 912,00	18 000,00	1 191,00	3 642,00
Przedsiębiorcy Indywidualni	61 461,00	5 516,00	2 975,00	573,00	2 061,00
Osoby Prywatne	211 650,00	1 452,00	1 248,00	9,00	5 366,00
Rolnicy Indywidualni	309 118,00	19 027,00	8 995,00	1 366,00	991,00
Instytucje Niekomercyjne	595,00	557,00	0,00	0,00	0,00

Bank nie uzgadnia zmian stanów korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, obejmujących opis rodzaju korekty ryzyka kredytowego, sald początkowych, kwot wpisanych w ciężar korekt o ryzyko kredytowe w danym okresie sprawozdawczym, a także kwot odpisanych lub rozwiązanych z tytułu szacowanych możliwych strat na ekspozycje w danym okresie sprawozdawczym.

Strategia stosowania zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz metody monitorowania ich skuteczności

W celu redukcji poziomu ryzyka Bank przyjmuje zabezpieczenia transakcji kredytowych. Zabezpieczenia stosowane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji. W Centrali Banku dokonywana jest analiza ryzyka związanego z zabezpieczeniem ekspozycji kredytowej od 250 tys. zł oraz wszystkich kredytów windykowanych i restrukturyzowanych, w tym bieżącej oceny wartości zabezpieczenia. Natomiast pozostałe kredyty analizowane są na poziomie

jednostki organizacyjnej zgodnie z obowiązującą Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności i Instrukcją monitoringu zabezpieczeń, uwzględniając w szczególności:

1. rodzaj zabezpieczenia i sposób ewentualnej egzekucji;
2. kolejność zaspokojenia się z zabezpieczenia;
3. wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość;
4. koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia.

Bank, przyjmując zabezpieczenie, dokonuje weryfikacji podstawowych kryteriów decydujących o jego skuteczności, w tym płynności zabezpieczenia, wartości oraz dostępu i możliwości kontroli w całym okresie kredytowania, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Za płynne zabezpieczenia uznaje się te, które umożliwiają jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny w czasie.

W celu dokonania monitoringu ekspozycji kredytowych wyodrębniono niezależną komórkę - Zespół Przeglądu Należności i Zabezpieczeń Prawnych, którego zadanie polega na nadzorze pracy Oddziałów w zakresie weryfikacji przyjętych zabezpieczeń oraz monitorowania ekspozycji kredytowych. Skuteczność przyjętych zabezpieczeń podlega monitorowaniu w procesie i na zasadach zarządzania ryzykiem rezydualnym.

Rozkład geograficzny ekspozycji

Placówki Banku zlokalizowane są na terenie czterech województw: kujawsko-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, pomorskiego, i mazowieckiego. Znaczna część terenu działania to tereny rolnicze, co w sposób naturalny determinuje istotną grupę klientów. Pozostałe placówki zlokalizowane są na terenach miejskich. W Tabeli 11 przedstawione zostały wybrane składniki aktywów i pasywów w rozkładzie według oddziałów Banku.

Tabela 11. Wybrane składniki aktywów i pasywów Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku.

TREŚĆ	Brodnica	Chelmża	Grudziądz	Rypin	Nowe Miasto	Świecie	Bydgoszcz	Elbląg	Kwidzyn	Płońsk	Centrala	RAZEM 2016	RAZEM 2015	Zmiana
Kredyty	228 225,00	83 178,00	129 714,00	67 513,00	175 814,00	100 306,00	86 283,00	58 380,00	19 432,00	17 862,00	0,00	966 707,00	964 234,00	0,26%
w sytuacji normalnej	208 202,00	73 777,00	114 347,00	56 165,00	159 341,00	86 568,00	80 107,00	45 557,00	18 737,00	7 715,00	0,00	850 516,00	881 831,00	-3,55%
pod obserwacją	11 125,00	6 071,00	10 748,00	7 862,00	893,00	12 574,00	4 732,00	8 474,00	345,00	9 928,00	0,00	72 752,00	38 685,00	88,06%
w sytuacji nieregularnej	8 898,00	3 330,00	4 619,00	3 486,00	15 580,00	1 164,00	1 444,00	4 349,00	350,00	219,00	0,00	43 439,00	43 718,00	-0,64%
udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	3,90%	4,00%	3,56%	5,16%	8,86%	1,16%	1,67%	7,45%	1,80%	1,23%	0,00%	4,49%	4,53%	-0,89%
Depozyty	536 758,00	126 154,00	237 737,00	125 137,00	314 564,00	58 110,00	47 091,00	29 609,00	6 657,00	11 504,00	11,00	1 493 332,00	1 344 729,00	11,05%
bieżące	200 126,00	40 566,00	82 480,00	34 424,00	106 931,00	15 767,00	10 670,00	8 328,00	2 954,00	4 391,00	4,00	506 641,00	428 958,00	18,11%
terminowe	336 632,00	85 588,00	155 257,00	90 713,00	207 633,00	42 343,00	36 421,00	21 281,00	3 703,00	7 113,00	7,00	986 691,00	915 771,00	7,74%
Suma bilansowa Banku												1 678 748,00	1 516 676,00	10,69%

Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości rezerw.

Rezerwy na ryzyko kredytowe związane z działalnością Banku, zwane dalej „rezerwami celowymi”, tworzone są na podstawie przyporządkowania ekspozycji do jednej z kategorii ryzyka:

1. „normalne”;
2. „pod obserwacją”;
3. grupy „zagrożone”, tj. „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Klasyfikacja dokonywana jest w oparciu o:

1. ocenę terminowości spłat rat kredytów – przeprowadzane w sposób automatyczny przez system informatyczny;
2. indywidualną ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorcy.

Rezerwy celowe tworzone są i aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

W Banku rezerwy celowe tworzone są w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, tworzone są w wysokości odpowiadającej co najmniej wymaganemu poziomowi rezerw stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych. Detaliczne ekspozycje kredytowe zaliczane do klasy ryzyka „stracone” tworzone są w wysokości 100% podstawy tworzenia rezerw celowych.

W przypadku pozostałych ekspozycji, rezerwy celowe tworzone są w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych jako:

- 1,5 % - w przypadku kategorii „pod obserwacją”;
- 20 % - w przypadku kategorii „poniżej standardu”;
- 50 % - w przypadku kategorii „wątpliwe”;
- 100 % - w przypadku kategorii „stracone”.

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, pomniejszona o ustanowione zabezpieczenia pozwalające na zmniejszenie podstawy tworzenia rezerw i nierozliczoną w czasie wartość prowizji.

Struktura branżowa ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji

Bank w ramach prowadzonej działalności kredytowej finansuje różne branże m.in. budownictwo, edukacja, górnictwo i wydobywanie, handel hurtowy i detaliczny,

rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i wiele innych. W tabeli 12 przedstawione zostały szczegółowe dane dotyczące ekspozycji kredytowych w podziale na branże.

Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji

Poniższa tabela prezentuje podział należności kredytowych według terminów zapadalności dla ekspozycji kredytowych z podziałem na kategorie ryzyka:

N- normalna;

O – pod obserwacją;

P – poniżej standardu;

W – wątpliwa;

S – stracona.

Tabela 12. Ekspozycje kredytowe według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Kredyty w sytuacji						
Zapadalność	N	O	P	S	W	Suma końcowa
do 1M	4 679,15	677,49	97,76	3 006,98	1 028,19	9 489,56
Od 1M do 3M	15 962,54	353,72	1 629,67	190,36	105,00	18 241,30
Od 3M do 6M	22 357,17	4 985,42	486,69	58,81	25,64	27 913,73
Od 6M do 1R	76 034,93	13 969,86	2 303,50	865,13	35,14	93 208,56
Od 1R do 5L	242 150,05	17 182,84	6 648,36	1 417,04	934,49	268 332,78
Od 5L do 10L	255 975,61	13 680,42	14 513,04	2 013,90	489,94	286 672,91
pow.10 lat	233 218,59	21 901,68	5 799,24	1 163,13	496,28	262 578,92
Suma końcowa	850 378,04	72 751,42	31 478,25	8 715,35	3 114,67	966 437,75

Uzgodnienie zmian stanów wartości i rezerw oraz kwoty zrealizowanych i niezrealizowanych zysków i strat

Różnica wartości rezerw na koniec grudnia 2016 roku wyniosło 2 611 tys. zł. Na saldo rezerw wpływ miały:

- Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości – 9 399 tys. zł;
- Rozwiązanie rezerw i zmniejszenia dotyczące aktualizacji – 6 788 tys. zł.

Tabela 13. Jakość ekspozycji kredytowych według branż – stan na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Sektor gospodarki	Grupa ryzyka	Kapitał	Odsetki	ESP	Portfel kredytowy brutto	Rezerwa	Zobowiązania pozabilansowe	Wartość netto ekspozycji
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	Ekspozycje w sytuacji normalnej	11 246,03	0,00	7,79	11 238,23	0,00	0,00	11 238,23
	Suma	11 246,03	0,00	7,79	11 238,23	0,00	0,00	11 238,23
Budownictwo	Ekspozycje w sytuacji normalnej	28 141,42	8,78	147,79	28 002,40	0,00	13 478,19	41 480,60
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	9 315,35	6,14	41,28	9 280,21	79,22	5 378,21	14 579,20
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	159,19	1,12	0,79	159,52	2,76	12,90	169,65
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	129,42	6,27	0,14	135,55	17,50	0,29	118,34
	Ekspozycje w sytuacji straconej	1 028,39	419,69	4,09	1 443,99	2 403,91	1 386,37	426,44
	Suma	38 773,77	442,00	194,10	39 021,67	2 503,39	20 255,96	56 774,23
	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Ekspozycje w sytuacji normalnej	848,64	1,36	4,25	845,76	0,00	66,32
	Ekspozycje w sytuacji straconej	200,00	12,42	3,20	209,22	196,80	0,00	12,42
	Suma	1 048,64	13,78	7,45	1 054,98	196,80	66,32	924,50
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Pozostała działalność usługowa	Ekspozycje w sytuacji normalnej	1 347,68	1,10	14,52	1 334,25	0,00	222,86	1 557,11
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	564,67	0,00	7,22	557,45	0,00	0,00	557,45
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	98,85	0,42	1,64	97,64	19,44	0,00	78,20
	Suma	2 011,20	1,52	23,38	1 989,34	19,44	222,86	2 192,76
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Ekspozycje w sytuacji normalnej	22 698,16	11,66	165,19	22 544,64	84,35	2 434,41	24 894,69
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	12 849,68	33,27	42,94	12 840,00	34,88	279,33	13 084,46
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	329,25	0,00	0,00	329,25	249,98	170,72	249,98
	Ekspozycje w sytuacji straconej	357,82	90,50	19,60	428,71	343,64	5,43	90,50
	Suma	36 234,90	135,42	227,72	36 142,60	712,85	2 889,88	38 319,63
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Ekspozycje w sytuacji normalnej	23 057,02	6,46	206,19	22 857,29	0,00	620,18	23 477,46
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	317,16	1,64	1,22	317,58	0,00	0,00	317,58
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	1 453,91	7,45	16,25	1 445,11	41,02	0,38	1 404,47
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	4,84	0,35	0,14	5,05	2,35	0,00	2,70
	Ekspozycje w sytuacji straconej	75,40	86,46	0,00	161,86	75,40	0,00	86,46
	Suma	24 908,32	102,36	223,80	24 786,88	118,77	620,55	25 288,66
	Edukacja	Ekspozycje w sytuacji normalnej	457,88	1,34	4,49	454,72	0,00	25,76
	Suma	457,88	1,34	4,49	454,72	0,00	25,76	480,48

Górnictwo i wydobywanie	Ekspozycje w sytuacji normalnej	70,88	0,00	0,87	70,01	0,00	60,00	130,01
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	530,17	24,74	5,94	548,97	530,17	0,00	18,80
	Suma	601,05	24,74	6,82	618,98	530,17	60,00	148,81
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Ekspozycje w sytuacji normalnej	69 542,89	55,85	349,48	69 249,26	0,00	12 742,18	81 991,44
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	16 126,99	15,26	48,39	16 093,86	20,99	819,81	16 892,67
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	4 060,97	9,37	31,72	4 038,62	83,00	33,27	3 988,89
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	649,35	0,20	6,39	643,16	64,66	0,00	578,50
	Ekspozycje w sytuacji straconej	733,53	201,08	5,12	929,48	490,09	0,00	439,40
	Suma	91 113,73	281,76	441,11	90 954,38	658,74	13 595,26	103 890,90
Inne	Ekspozycje w sytuacji normalnej	1 236,93	3,87	9,65	1 231,15	1 139,30	23,42	115,27
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	180,00	1,85	2,85	179,00	0,00	0,00	179,00
	Ekspozycje w sytuacji straconej	117,71	43,37	0,00	161,08	117,71	0,00	43,37
	Suma	1 534,64	49,09	12,50	1 571,23	1 257,01	23,42	337,64
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Ekspozycje w sytuacji normalnej	16 200,82	39,02	144,16	16 095,67	0,00	2 149,01	18 244,69
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	50,00	0,36	0,00	50,36	0,00	0,00	50,36
	Suma	16 250,82	39,38	144,16	16 146,03	0,00	2 149,01	18 295,04
Przetwórstwo przemysłowe	Ekspozycje w sytuacji normalnej	70 127,34	18,62	278,67	69 867,29	0,00	9 216,85	79 084,14
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	3 489,01	1,24	26,92	3 463,33	19,25	426,23	3 870,32
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	4 427,60	1,20	19,53	4 409,27	0,00	209,06	4 618,33
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	98,77	3,60	0,09	102,28	47,31	0,00	54,97
	Ekspozycje w sytuacji straconej	812,40	321,07	5,93	1 127,53	522,93	0,34	604,95
	Suma	78 955,12	345,73	331,14	78 969,70	589,49	9 852,49	88 232,71
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Ekspozycje w sytuacji normalnej	377 376,69	359,64	2 108,50	375 627,83	0,00	36 110,82	411 738,65
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	24 935,92	54,65	179,81	24 810,76	197,39	929,69	25 543,07
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	8 919,65	22,37	123,73	8 818,30	775,01	118,31	8 161,60
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	1 363,09	22,93	19,26	1 366,76	593,26	0,00	773,50
	Ekspozycje w sytuacji straconej	845,02	160,24	15,89	989,37	743,52	5,29	251,15
	Suma	413 440,37	619,84	2 447,19	411 613,02	2 309,18	37 164,12	446 467,96
Rybactwo (PKD 2004)	Ekspozycje w sytuacji normalnej	68,27	0,00	0,03	68,24	0,00	101,73	169,97
	Suma	68,27	0,00	0,03	68,24	0,00	101,73	169,97
Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	Ekspozycje w sytuacji normalnej	8 099,95	8,59	56,81	8 051,74	0,00	2 114,23	10 165,97
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	430,37	0,64	3,14	427,87	6,39	116,45	537,93
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	4,00	0,00	0,24	3,76	0,75	0,00	3,01
	Ekspozycje w sytuacji wątpliwej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ekspozycje w sytuacji straconej	1 228,40	19,57	10,30	1 237,67	142,89	0,00	1 094,78
	Suma	9 762,72	28,80	70,48	9 721,04	150,03	2 230,68	11 801,69

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Ekspozycje w sytuacji normalnej	4 303,63	1,33	50,79	4 254,17	0,00	267,22	4 521,40
	Ekspozycje w sytuacji pod obserwacją	3 209,80	0,47	38,04	3 172,23	9,49	0,00	3 162,74
	Ekspozycje w sytuacji poniżej standardu	10 920,69	0,00	95,87	10 824,81	404,83	8,29	10 428,27
	Suma	18 434,12	1,80	184,70	18 251,22	414,32	275,51	18 112,41
Suma		744 841,58	2 087,55	4 326,87	742 602,26	9 460,20	89 533,55	822 675,61

Ryzyko inwestycji finansowych – jest to ryzyko o charakterze kredytowym wynikające z inwestowania środków w celu powiększenia ich wartości lub osiągnięcia korzyści ekonomicznych w postaci odsetek lub dyskonta, poprzez zaangażowanie w instrumenty rynku kapitałowego i/lub pieniężnego. W ramach inwestycji finansowych celem strategicznym Banku jest osiągnięcie optymalnych relacji pomiędzy ryzykiem emitenta a poziomem zaangażowania Banku w dany instrument. Ze względu na swój charakter ryzyko to traktowane jest jako podkategoria ryzyka kredytowego.

Polityka inwestycji finansowych Banku zmierza do racjonalnego inwestowania środków w celu zachowania pożądanego poziomu płynności i bezpieczeństwa środków przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności prowadzonej działalności.

Przedmiotem inwestycji finansowych Banku są fundusze, stanowiące zabezpieczenie płynności oraz czasowo wolne środki finansowe niewykorzystywane w działalności kredytowej. Alokacja odbywa się w oparciu o obowiązujący w Banku system limitów i kompetencji.

Fundusze stanowiące zabezpieczenie płynności bieżącej inwestowane mogą być wyłącznie w krótkoterminowe lokaty międzybankowe, z terminem zapadalności do 1 miesiąca oraz papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa i/lub NBP.

Ryzyko stopy procentowej – to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. W przypadku Banku może ono wynikać z:

1. Ryzyka przeszacowania czyli ryzyko niedopasowania terminów zmiany oprocentowania aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych;
2. Ryzyka bazowego czyli ryzyka zmian w relacjach między krzywymi dochodowości, które wpływają na ustalanie oprocentowania instrumentów znajdujących się w portfelu Banku i powodują zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem tych instrumentów;
3. Ryzyka opcji klienta czyli ryzyka opcji związanych z oprocentowaniem, zawartych w produktach bankowych, np. opcja wcześniejszej spłaty;
4. Ryzyka krzywej dochodowości czyli ryzyka zmieniających się relacji między oprocentowaniem dla poszczególnych terminów zapadalności/wymagalności krzywej dochodowości.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej należy:

1. Utrzymanie wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji Planu ekonomiczno-finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż podwyższony akceptowany;

3. Maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
4. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku.

Bank charakteryzuje się podwyższonym stopniem narażenia na ryzyko stopy procentowej, co wynika z faktu znacznej bazy produktów po stronie aktywnej, opartych o stawkę redyskonta weksli bez jednoczesnego przeciwstawienia pasywnych składników bilansu, opartych o tę stawkę. W przypadku Banku, na poziom ryzyka stopy procentowej istotny wpływ mają różnice w możliwych terminach przeszacowania składników bilansowych.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej bank cyklicznie przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na oszacowaniu zmiany wyniku odsetkowego w wyniku przesunięcia się krzywej dochodowości o +/- 200 pkt. bazowych. Przeprowadzony na koniec grudnia 2016 roku test warunków skrajnych, zakładający równoległą zmianę rynkowych stóp procentowych i adekwatną zmianę oprocentowania wybranych terminowych depozytów złotych klientów o 200 pkt. bazowych (2 pkt. procentowe), wykazał możliwość osiągnięcia dodatkowego przychodu w wysokości 3 655 tys. zł w przypadku wzrostu stóp lub poniesienie dodatkowego kosztu w wysokości 1 024 tys. zł w przypadku spadku stóp procentowych. Jednym z elementów mających znaczący wpływ na wynik w/w testu jest duży udział środków opartych o stawkę referencyjną Banku, której wysokość uzależniona jest od większej z wartości - średniego WIBOR 3M powiększonego o 1 pkt. proc. bądź średniego nominalnego oprocentowania depozytów terminowych. Poziom maksymalnej straty spowodowanej zmianą stóp procentowych o 200 punktów bazowych w stosunku do planowanego wyniku odsetkowego wyniósł -2,34% i znajduje się poniżej górnej granicy wyznaczającej maksymalną stratę.

Tabela 14. Wyniki testu warunków skrajnych na dzień 31.12.2016 roku

Planowany wynik odsetkowy na koniec bieżącego roku	43 709,00
Zmiana wyniku odsetkowego w wyniku zmiany rynkowych stóp procentowych o -200 pkt. bazowych	-11 929,00
Zmiana wyniku odsetkowego w wyniku zmiany oprocentowania depozytów o -200 pkt. bazowych	10 905,00
Łączna zmiana wyniku odsetkowego przy obniżeniu się krzywej dochodowości o 200 pkt. bazowych	-1 024,00
Stosunek zmiany wyniku odsetkowego do planowanego wyniku odsetkowego na koniec roku	-2,34%
Zmiana wyniku odsetkowego w wyniku zmiany rynkowych stóp procentowych o +200 pkt. bazowych	17 622,00
Zmiana wyniku odsetkowego w wyniku zmiany oprocentowania depozytów o +200 pkt. bazowych	-13 967,00
Łączna zmiana wyniku odsetkowego przy podwyższeniu się krzywej dochodowości o 200 pkt. bazowych	3 655,00
Stosunek zmiany wyniku odsetkowego do planowanego wyniku odsetkowego na koniec roku	8,36%

Ryzyko płynności to ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów lub konieczności sprzedaży aktywów po niekorzystnej cenie w przypadku niemożności terminowego wywiązania się przez Bank z bieżących i przyszłych zobowiązań. Problemy z utrzymaniem bieżącej płynności mogą prowadzić do trwałej utraty zaufania do Banku wśród jego klientów.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności należy:

1. Utrzymywanie płynności bieżącej Banku oraz zarządzanie płynnością śróddzienną, krótko- średnio- i długoterminową.
2. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa działania Banku w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów przy uwzględnieniu pożądanej rentowności działania.
3. Rozwijanie działalności inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd Banku, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej.
4. Zwiększanie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów.
5. Wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności.
6. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie alternatywnych źródeł finansowania działalności w sytuacjach kryzysowych.
7. Utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR wynikających z unijnego pakietu CRDIV/CRR powyżej poziomów minimalnych określonych w regulacji.

Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym, Bank kształtuje bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacji rynkowej.

Podstawową metodą wykorzystywaną przez Bank w procesie zarządzania płynnością jest odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. Bank w strukturze aktywów posiadał środki zabezpieczające płynność o łącznej wartości 680 984 tys. zł. Na tą wartość składały się:

- środki na rachunkach – 52 951 tys. zł.;
- lokaty międzybankowe – 98 902 tys. zł.;
- dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa - 165 000 tys. zł.;

- bony Pieniężne NBP - 295 000 tys. zł.;
- pozostałe dłużne papiery wartościowe – 69 131 tys. zł.

Bank na dzień 31 grudnia 2016 r. posiadał otwartą linię kredytową otrzymaną z Banku Gospodarstwa Krajowego o wartości 10 000 tys. zł, kredyt śróddzienny w Banku BZ WBK S.A. o wartości 10 000 tys. zł., oraz linię kredytową w mBanku S.A. o wartości 10 000 tys. zł.

Wyliczone na koniec roku wartości nadzorczych miar płynności kształtowały się powyżej wewnętrznych wartości minimalnych, jak również powyżej wartości minimalnych określonych w Uchwale 386/2008 KNF. Średnia wartość luki płynności krótkoterminowej (wskaźnik M1) w grudniu 2016 roku wyniosła 418 015 tys. zł pozostając w paśmie wahań pomiędzy 381 744 tys. zł a 571 097 tys. zł. Wskaźniki nadzorczych miar płynności M2, M3 i M4 kształtowały się na bezpiecznym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wskaźnik LCR wyniósł 5,91. Jego wartość kształtuje się znacznie powyżej minimalnego progu 2,5 określonego przez Bank. Wskaźnik NSFR na dzień 31.12.2016 roku wyniósł 1,61.

W analizowanym okresie nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

Tabela 15. Kontraktowa luka płynności

Pozycja	Razem	0D	1D	2D-7D	8D-1M	1M-3M	3M-6M	6M-1R	1R-3R	3R-5R	POW5
(PB) Zobowiązania pozabilansowe	100 971,18	25 008,81	-	107,03	1 915,08	5 688,62	14 400,43	22 245,51	17 818,06	13 462,93	324,70
Aktywa razem	1 678 748,32	405 131,07	321,68	24 948,99	64 453,93	74 153,97	101 660,62	137 596,75	351 579,41	198 427,69	320 474,21
Pasywa razem	1 678 748,32	778 982,47	498,41	46 962,44	189 842,58	419 292,04	65 752,90	102 758,75	56 891,69	1 301,30	16 465,72
Luka płynności	-	0,00	-398 860,21	-176,74	-22 120,48	-127 303,73	-350 826,69	-21 507,28	-12 592,49	-276 869,65	-303 683,79
Skumulowana luka płynności	-	0,00	-398 860,21	-399 036,95	-421 157,44	-548 461,17	-899 287,86	-877 780,57	-865 188,09	-588 318,43	-404 654,97

Tabela 16. Urealniona luka płynności

Pozycja	Razem	0D	1D	2D-7D	8D-1M	1M-3M	3M-6M	6M-1R	1R-3R	3R-5R	POW5
(PB) Zobowiązania pozabilansowe	100 971,18	8 069,34	-	-	-	-	-	92 901,84	-	-	-
Aktywa razem	1 678 748,32	46 381,49	450 000,00	24 350,00	27 609,85	72 067,88	74 684,15	248 728,31	270 773,89	123 231,20	340 921,54
Pasywa razem	1 678 748,32	99 154,40	0,00	0,00	1,00	3 185,58	3 185,58	457 475,55	332 387,25	332 387,25	450 971,70
Luka płynności	-	0,00	-60 842,26	450 000,00	24 350,00	27 608,85	68 882,30	-301 649,07	-61 613,37	-209 156,05	-110 050,16
Skumulowana luka płynności	-	0,00	-60 842,26	389 157,74	413 507,74	441 116,59	509 998,89	581 497,47	279 848,39	218 235,03	9 078,98

Wartości wskaźnika płynności do 7 dni, jak i pozostałe wskaźniki płynności nie przekraczają przyjętych przez Bank wartości granicznych.

Ryzyko walutowe – jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym należy:

1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju skali prowadzonej działalności walutowej;

2. Zwiększanie bezpieczeństwa przeprowadzanych transakcji walutowych;
3. Optymalizowanie zależności między akceptowalnym poziomem narażenia Banku na ryzyko walutowe a wynikiem osiąganym z tej działalności.

Działalność walutowa Banku rozwijana jest do poziomu niewymagającego zabezpieczenia funduszami własnymi. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku ograniczony jest zatem, poprzez limit maksymalnej całkowitej pozycji walutowej Banku (2% funduszy własnych), oraz limity indywidualne dla pozycji w poszczególnych walutach.

Ze względu na ograniczoną skalę i charakter prowadzonej działalności walutowej, w ramach zarządzania pozostałymi typami ryzyk, analizy przeprowadzane są łącznie dla wszystkich środków po przeliczeniu ich na PLN.

Głównymi walutami, w jakich Bank przeprowadza transakcje są: EUR, USD, GBP, SEK, NOK.

Ryzyko operacyjne – jest to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych, a także ryzyka prawnego.

Do celów strategicznych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym należy:

1. Ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.
2. Utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się w zakresie realizacji niniejszej strategii utrzymanie poziomu profilu ryzyka (wielkość i rodzaj rejestrowanych zdarzeń, wskaźniki KRI, wielkości strat w stosunku do funduszy własnych oraz wielkości wymogu kapitałowego) w wysokości akceptowalnej w stosunku do ustalonych limitów.
3. Osiągnięcie optymalnych w warunkach funkcjonowania Banku standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym.
4. Utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie.
5. Zapewnienie jakości działania Banku na poziomie zapewniającym utrzymanie i rozwijanie osiągniętej pozycji rynkowej.
6. W zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności, celem jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także

właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

7. W zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych.
8. Bank dąży do utrzymania limitu w zakresie wartości progowych określonych w załączniku nr 6 do Strategii.

Bank określa profil ryzyka za pomocą wielkości i rodzaju rejestrowanych zdarzeń (mapa i matryca ryzyka), kluczowych wskaźników ryzyka oraz wielkości strat w stosunku do funduszy własnych.

Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich ustanawiania.

W celu zarządzania ryzykiem rezydualnym Bank monitoruje skuteczność przyjmowanych zabezpieczeń, a otrzymywane wyniki wykorzystuje w procesie ustalania obowiązujących limitów koncentracji jednolitych form zabezpieczeń.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje:

1. Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany;
2. Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko realizacji osiągnięcia wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału;
3. Ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (cykliczności);
4. Ryzyko regulacyjne – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności;
5. Ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurowania) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Ryzyko braku zgodności (compliance) - to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym norm etycznych.

Ścisłej rzecz ujmując ryzyko braku zgodności to ryzyko poniesienia przez Bank konsekwencji finansowych - w postaci kar, odszkodowań, odsetek karnych, jak i konsekwencji niefinansowych - w postaci sankcji prawnych, regulatorów rynku czy negatywnych skutków wizerunkowych, które może ponieść Bank, jako wynik niedostosowania się do przepisów prawa, wytycznych regulatora, czy też ogólnie przyjętych zasad postępowania oraz niestosowania się do wewnętrznych regulacji Banku.

Celem strategicznym ryzyka braku zgodności jest:

1. Eliminowanie/minimalizowanie ryzyka braku zgodności, tj. przeciwdziałanie możliwości wystąpienia konsekwencji finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;
2. Zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych;
3. Wzmacnianie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej.

Działaniami umożliwiającymi realizację celów strategicznych są:

1. Wprowadzanie wewnętrznych regulacji zapewniających zgodność regulacji wewnętrznych Banku z przepisami prawa i standardami rynkowymi, a także regulacji wewnętrznych między sobą;
2. Dążenie do stworzenia kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów określonych przez Bank;
3. Zwiększanie świadomości wśród wszystkich pracowników Banku znaczenia ryzyka braku zgodności, w tym kształtowania, utrzymywania i promowania kultury organizacyjnej i dobrych praktyk.

Usytuowanie w strukturze organizacyjnej i zakres działania komórki ds. ryzyka braku zgodności w Banku:

1. Zadania wykonuje wyodrębnione samodzielne stanowisko bezpośrednio podległe służbowo Prezesowi Zarządu.
2. Działanie komórki obejmuje zadania drugiej linii obrony przed ryzykiem, polegające na zapewnianiu zgodności w działaniu całego Banku.
3. Komórka ds. ryzyka braku zgodności swoim zakresem działań zapewniających obejmuje m.in.:
 - a) przepisy i regulacje związane z prawem bankowym (w tym procedury udzielania kredytów i pożyczek),

- b) ochronę konsumenta i przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji, w szczególności pod kątem niedozwolonych klauzul umownych (tzw. klauzul abuzywnych),
- c) obowiązek rzetelnej reklamy produktów i usług,
- d) wprowadzanie nowych produktów i modeli biznesowych, w szczególności pod kątem przeciwdziałania obchodzeniu powszechnie obowiązujących przepisów,
- e) ochronę tajemnicy bankowej,
- f) ochronę danych osobowych,
- g) przeciwdziałanie konfliktowi interesów, w tym konfliktowi personalnemu, transakcje własne pracowników, przyjmowanie prezentów,
- h) prawo pracy, w tym zwłaszcza mobbing i molestowanie w pracy,
- i) politykę informacyjną dotyczącą ujawnień,
- j) zasady etycznego postępowania w prowadzeniu działalności bankowej,
- k) przyjmowanie zgłoszeń, postępowanie wyjaśniające, standardy chroniące pracownika zgłaszającego naruszenie.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w BS w Brodnicy obejmuje:

1. Identyfikację ryzyka - na podstawie informacji zewnętrznych i wewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, zgłoszonych informacji o naruszeniu przepisów, określenie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie. Bank identyfikuje ryzyko hipotetyczne i historyczne;
2. Ocenę ryzyka - pomiar lub szacowanie, analizę ryzyka w oparciu o profil ryzyka, kluczowe wskaźniki efektywności czy mapy ryzyka;
3. Kontrolę ryzyka - stosowanie środków/ mechanizmów kontrolnych oraz środków/ mechanizmów ograniczających ryzyko;
4. Monitorowanie - przeprowadzenie czynności kontrolnych w stosunku do poprzednich etapów procesu zarządzania ryzykiem, ustalenie tendencji zmian ryzyka, m.in. celem ustalenia skuteczności wdrożonych działań naprawczych;
5. Raportowanie - informowanie w okresach kwartalnych organów Banku - Zarządu i Rady Nadzorczej, o ustaleniach w zakresie procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, w tym ustanowienie stałej i efektywnie działającej komórki ds. zarządzania ryzykiem braku zgodności, organizację procesu zarządzania tym ryzykiem odpowiada Zarząd Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku sprawuje Prezes Zarządu.

Zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami zarządzania ryzykiem, jednym z elementów procesu zarządzania jest raportowanie. Odbywa się ono na zasadach określonych w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej. Instrukcja ta określa minimalny zakres

raportów sporządzanych na potrzeby wewnętrzne Banku, częstotliwość, terminy sporządzenia, komórki odpowiedzialne za ich przygotowanie, odbiorców oraz wzory raportów mających charakter tabelaryczny. Informacje te, w tym analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku zawierającą dane na temat poziomu narażenia na ryzyko i poziomie wykorzystania przyjętych limitów otrzymuje okresowo Zarząd i Rada Nadzorcza.

Szczegółowy zakres informacji przekazywanych Zarządowi w ramach systemu raportowania zamieszczono w załączniku nr 1.

Fundusze własne Banku

Fundusze własne Banku wyliczane są oparciu o zapisy CRR.

Fundusze własne Banku stanowią, po odpowiednich odliczeniach, sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II. Na kapitał Tier I Banku składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I.

Bank odlicza od kapitału podstawowego Tier I poniższe pozycje:

1. ewentualne poniesienie straty za bieżący rok obrotowy;
2. wartości niematerialne i prawne;
3. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności;
4. posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I, w tym instrumenty własne w kapitale podstawowym Tier I, do których zakupu Bank jest faktycznie lub warunkowo zobowiązany na mocy istniejącego zobowiązania umownego;
5. bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązanie kapitałowe, uznane przez właściwy organ za mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych Banku;
6. mającą zastosowanie wartość posiadanych przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
7. zgodnie z art. 470 CRR Bank nie odlicza wartości inwestycji w podmiot sektora finansowego lecz nadaje im wagę ryzyka 250%.

Bank dokonuje następujących odliczeń od kapitału podstawowego Tier II:

1. posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w Tier II, w tym instrumentach własnych w Tier II, które instytucja mogłaby mieć obowiązek kupić na mocy istniejących zobowiązań umownych;

2. bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, z którymi instytucja ma krzyżowe powiązania kapitałowe;
3. mającą zastosowanie i określoną zgodnie z art. 70 wartość bezpośrednich, pośrednich i syntetycznych udziałów kapitałowych w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty;
4. posiadane przez Bank bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, z wyjątkiem pozycji z tytułu gwarantowania emisji utrzymywanych nie dłużej niż przez pięć dni roboczych.

Wartość funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła 150 987 tys. złotych. Fundusze te w 88,59% składały się z funduszu zasobowego powstałego z odprowadzeń z zysku netto. Na koniec grudnia 2016 roku, Bank zaliczył do funduszy własnych, w ramach kapitału Tier II, 15 000 tys. zł obligacji długoterminowych, wyemitowanych 23 września 2015 roku.

Tabela 17. Fundusze własne Banku

Lp	FUNDUSZE WŁASNE	Wartość w złotych
010	1 Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	150 986,91
015	1.1 Kapitał Tier 1	135 986,91
020	1.1 Kapitał podstawowy CET1	135 986,91
030	1.1 Instrumenty kapitałowe zaliczane do funduszy własnych CET1	
130	1.1 Zyski zatrzymane	
180	1.1 Inne całkowite dochody	503,31
200	1.1 Kapitał rezerwowy	136 097,68
210	1.1 Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 230,00
220	1.1 Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET 1	3 000,40
250	1.1 Korekty CET1 wynikające z zastosowania filtrów ostrożnościowych	
300	1.1 (-) Wartość firmy	
340	1.1 (-) Inne wartości niematerialne i prawne	-408,85
370	1.1 (-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zależne od przyszłej rentowności i nie wynikające z różnic przejściowych (bez uwzględnienia kompensaty pomiędzy rezerwą i aktywami)	
380	1.1 (-) Ujemne kwoty wynikające z oczekiwanych strat z tytułu ekspozycji ważonych ryzykiem metodą wewnętrznych ratingów (metoda IRB)	
390	1.1 (-) Aktywa programu świadczeń pracowniczych	
430	1.1 (-) Wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do funduszy podstawowych (CET1)	
440	1.1 (-) Nadwyżka pozycji pomniejszających AT1 nad dodatkowymi funduszami podstawowymi (AT1)	
450	1.1 (-) Kwota przekroczenia progu koncentracji kapitałowej z tytułu zaangażowań poza sektorem finansowym [alternatywnie: możliwość przypisania wagi ryzyka 1250%]	
460	1.1 (-) Kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych [alternatywnie: możliwość przypisania wagi ryzyka 1250%]	
470	1.1 (-) Operacje dostawy instrumentów do rozliczenia w terminie od 5 dni roboczych po drugiej przewidzianej w umowie płatności lub dostawie, aż do wygaśnięcia transakcji [alternatywne traktowanie: pomniejszenie CET1, podstawowe: waga ryzyka 1250%]	
471	1.1 (-) Pozycje w koszyku, w odniesieniu do których instytucja nie może określić wagi ryzyka przy zastosowaniu metody wewnętrznych ratingów [alternatywnie: możliwość przypisania wagi ryzyka 1250%]	
472	1.1 (-) Ekspozycje kapitałowe przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych [alternatywnie: możliwość przypisania wagi ryzyka 1250%]	
480	1.1 (-) Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym CET1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	
490	1.1 (-) Aktywa z tytułu podatku odroczonego kwalifikujące się do pomniejszeń, zależne od przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych	0,00
500	1.1 (-) Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym CET1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji	0,00
510	1.1 (-) Wartość pozycji określonych w art. 48(1) przekraczająca limit 15%	
520	1.1 Inne przejściowe korekty CET1	-201,32
524	1.1 (-) Dodatkowe korekty dotyczące kapitału CET1 wynikające z art. 3 CRR	
529	1.1 Inne pozycje lub korekty kapitału CET1	-4 234,30
530	1.1 Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	0,00
540	1.1 Instrumenty kapitałowe zaliczane do dodatkowego kapitału podstawowego (AT1)	
660	1.1 Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do AT1	
690	1.1 (-) Wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe zaliczane do AT1	
700	1.1 (-) Instrumenty kapitałowe AT1 w podmiotach sektora finansowego, w których instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	
710	1.1 (-) Instrumenty kapitałowe AT1 w podmiotach sektora finansowego, w których instytucja dokonała znacznej inwestycji	
720	1.1 (-) Nadwyżka pomniejszeń T2 ponad kwotę T2 (patrz poz. 1.3.11)	
730	1.1 Inne przejściowe korekty AT1	
740	1.1 Nadwyżka pomniejszeń AT1 ponad kwotę AT1 (pomniejszenie w CET1)	
744	1.1 (-) Dodatkowe korekty dotyczące kapitału AT1 wynikające z art. 3 CRR	
748	1.1 Inne pozycje lub korekty kapitału AT1	

750	1.2	Kapitał Tier 2	15 000,00
760	1.2	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	15 000,00
880	1.2	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych i pożyczek podporządkowanych zaliczanych do T2	
910	1.2	Dodatnia kwota wynikająca z różnicy pomiędzy sumą kwoty odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerwy IBNR oraz kwota oczekiwanych strat [do wysokości limitu 0,6% RWA]	
920	1.2	Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego [do wysokości limitu 1,25% RWA]	0,00
930	1.2	(-) Wzajemne zaangażowania w instrumenty kapitałowe (krzyżowe powiązania kapitałowe) zaliczane do T2	
940	1.2	(-) Instrumenty kapitałowe T2 w podmiotach sektora finansowego, w których instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	
950	1.2	(-) Instrumenty kapitałowe T2 w podmiotach sektora finansowego, w których instytucja dokonała znacznej inwestycji	
960	1.2	Inne przejściowe korekty T2	
970	1.2	Nadwyżka pomniejszeń T2 ponad kwotę T2 (pomniejszenie AT1)	
974	1.2	(-) Dodatkowe korekty dotyczące kapitału T2 wynikające z art. 3 CRR	
978	1.2	Inne pozycje lub korekty kapitału T2	

Przestrzeganie wymogów kapitałowych, o których mowa w części trzeciej tytule II rozdziale 2 Rozporządzenia CRR:

Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej

Działania podejmowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej Banku mają na celu określenie stopnia dostosowania poziomu ponoszonego ryzyka do wartości posiadanych kapitałów własnych będących podstawowym źródłem pokrycia ewentualnych strat. Analiza i zarządzanie adekwatnością kapitałową, podobnie jak zarządzanie poszczególnymi typami ryzyka odbywa się zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi o charakterze nadzorczym oraz regulacjami wewnętrznymi m.in. Strategia zarządzania ryzykiem, polityka kapitałowa zawarta w Planie ekonomiczno-finansowym, Instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej oraz Instrukcji wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego.

Na podstawie Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania współczynników kapitałowych i dźwigni finansowej, Bank stosuje następujące zasady wyznaczania wymogów kapitałowych:

1. W zakresie ryzyka kredytowego - Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogów kapitałowych zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Bank stosując metodę standardową, zalicza ekspozycje do jednej z 16 klas, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka. Bank przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej ani też ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez agencje kredytów eksportowych;
2. W zakresie ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę wskaźnika bazowego, określonej w rozporządzeniu CRR w Tytule III. Wskaźnik stanowi pomnożoną przez 15 średnią za okres trzech lat obrotowych, bieżącego oraz dwóch poprzedzających dany rok sumy wyników wyliczanych jako sumę następujących pozycji rachunku zysków i strat Banku: odsetki należne i podobne przychody, odsetki do zapłaty

i podobne opłaty, przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu, należności z tytułu prowizji/opłat, koszty z tytułu prowizji/opłat, zysk netto lub strata netto z operacji finansowych, pozostałe przychody operacyjne;

3. W zakresie ryzyka walutowego Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową zgodnie z zasadami określonymi w art. 351 CRR. Wymóg kapitałowy stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0 jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych;

Pozostałe metody wyznaczania wymogów kapitałowych na pozostałe rodzaje ryzyka określone są w „Instrukcji wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego Banku Spółdzielczego w Brodnicy”.

Dodatkowe wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka

Ryzyko kredytowe

Oszacowany na dzień 31 grudnia 2016 roku dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego nie wystąpił.

Na wielkość dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego mają wpływ następujące czynniki:

- suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka 75% i więcej;
- suma bilansowa;
- wielkość zobowiązań pozabilansowych.

Zgodnie z zapisami Instrukcji wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy w przypadku, gdy suma aktywów i zobowiązań pozabilansowych o wagach ryzyka co najmniej 75% będzie większa od 70% wielkości sumy bilansowej powiększonej o udzielone zobowiązania pozabilansowe.

Ryzyko kredytowe – redukcja wymogu kapitałowego

Wartość redukcji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego związana jest z jakością portfela kredytowego Banku na tle sektora bankowego. Redukcja wymogu kapitałowego występuje w sytuacji, gdy bieżący wskaźnik jakości portfela kredytowego Banku obliczany jako procent udziału kredytów zagrożonych w należnościach brutto od sektora niefinansowego jest „lepszy” niż średnia wartość wskaźnika odnotowana w sektorze bankowym. Redukcji podlega dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wyliczone w ramach filaru II. Kwota redukcji wymogu kapitałowego obliczana jest jako iloczyn różnicy wskaźników jakości i wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe w zakresie należności od sektora niefinansowego.

W IV kwartale 2016 roku, wartość redukcji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wyniosła 1.265,341 tys. zł. W efekcie braku dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe w ramach filaru II redukcja nie została wykorzystana.

Ryzyko walutowe

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2016 roku nie stwierdzono występowania dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu prowadzonej działalności walutowej.

Jeśli wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego w okresie ostatnich 6 miesięcy (na każdy dzień roboczy miesiąca) nie przekroczył w żadnym z badanych miesięcy 2% posiadanych przez Bank funduszy własnych, Bank uznaje, że wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe wyliczony według zasad Filaru I jest wystarczający i nie wyznacza wewnętrznego wymogu z tego tytułu.

Ryzyko koncentracji

W ramach ryzyka koncentracji Bank monitoruje koncentrację zaangażowania w następujących obszarach: dużych zaangażowań, w sektor gospodarki, przyjętych form zabezpieczeń, zaangażowania wg produktów, w obszarze koncentracji geograficznej, zaangażowania w waluty obce, a także w koncentrację inwestycji finansowych.

W wyniku analiz przeprowadzonych na dzień 31.12.2016 roku nie stwierdzono występowania dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka koncentracji. Alokacja kapitału następuje w ramach ryzyka kredytowego. Dodatkowy wymóg kapitałowy nie wystąpił.

Ryzyko stopy procentowej

Wg stanu na 31.12.2016 roku wystąpił dodatkowy wymóg na ryzyko stopy procentowej w kwocie 1 024,00 tys. zł, który stanowi 0,68% funduszy własnych. Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego wartość wymogu z tytułu ryzyka stopy procentowej nie powinna przekroczyć poziomu 7% funduszy własnych Banku. Poziom narażenia na ryzyko stopy procentowej należy określić jako akceptowalny niski.

Ryzyko płynności

Oszacowany na dzień 31 grudnia 2016 roku dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności wyniósł 50,49 tys. zł. Wartość dodatkowego wymogu kapitałowego nie jest konsekwencją trudności płynnościowych Banku. Jest to wartość określająca hipotetyczne potrzeby płynnościowe w przypadku wystąpienia sytuacji szokowej w obszarze płynności.

Procedura wyliczania uwzględnia stan, w którym następuje nagły spadek bazy depozytowej o 25%. Dodatkowo przyjmuje się utrzymanie aktywów pozwalających na sfinansowanie ewentualnego wypływu kolejnych 20% bazy depozytowej.

Wartość wymogu uzależniona jest od:

- wartości bazy depozytowej;
- poziomu aktywów zabezpieczających płynność;
- kosztu pozyskania niedoboru środków na sfinansowanie wypływu, tzn. różnica między oprocentowaniem kredytu lombardowego a oprocentowaniem bonów pieniężnych NBP.

Udział dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności w funduszach własnych Banku wynosi 0,03% i nie przekracza wartości maksymalnej określonej przez Bank w planie ekonomiczno-finansowym, tj. poziomu 5% funduszy własnych Banku. W związku z czym uznaje się, że poziom ryzyka kształtuje się na poziomie akceptowalnym niskim.

Pozostałe ryzyka

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występował dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych, nie wymienionych powyżej, typów ryzyka podlegających monitorowaniu w ramach procedury ICCAP.

Zgodnie z założeniami planu ekonomiczno-finansowego na rok 2016 suma pozostałych wymogów kapitałowych nie powinna przekroczyć progu 2% funduszy własnych.

Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem

W zakresie ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z rozdziałem 2 rozporządzenia CRR. Bank zalicza ekspozycje kredytowe do jednej z następujących klas ekspozycji kredytowych, którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka.

- 1) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych;
- 2) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych;
- 3) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego;
- 4) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju;
- 5) ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych;
- 6) ekspozycje wobec instytucji;
- 7) ekspozycje wobec przedsiębiorstw;
- 8) ekspozycje detaliczne;
- 9) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach;
- 10) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
- 11) ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem;
- 12) ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych;
- 13) pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne;
- 14) ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową;

15) ekspozycje kapitałowe;

16) inne pozycje.

W Banku za istotne, zgodne z aktualnym profilem ryzyka Banku, uznano klasy ekspozycji wymienione w pkt 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 15 i 16.

Łączna wartość kwot stanowiących 8% ekspozycji ważonych ryzykiem na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła 63 053 tys. złotych. Poszczególne wartości zostały przedstawione w tabeli nr 18.

Bank stosuje współczynnik wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP o wartości 0,7619 wymogów kapitałowych z tytułu tych ekspozycji. Współczynnik wsparcia stosuje się dla ekspozycji spełniających następujące warunki:

1. ekspozycja należy do kategorii detalicznej lub kategorii dotyczącej przedsiębiorstw, bądź kategorii ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach. Wyklucza się ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania;
2. MŚP definiuje się zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Wśród kryteriów wymienionych w art. 2 załącznika do tego zalecenia uwzględnia się wyłącznie roczny obrót;
3. łączna kwota zobowiązań klienta będącego dłużnikiem lub grupy powiązanych klientów wobec instytucji i jednostek dominujących oraz ich jednostek zależnych, w tym wszelkich ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jednak z wyjątkiem należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie przekracza – zgodnie z wiedzą instytucji – kwoty 1,5 mln EUR. Instytucja podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

Bank w 2016 roku korzystał ze współczynnika wsparcia dla ekspozycji wobec MŚP. Wartość ekspozycji (bilansowe i pozabilansowe) wobec tej grupy kredytobiorców wyniosła na koniec 2016 roku 672 550 tys. zł, z czego wartość bilansowa stanowiła kwotę 610 746 tys. zł. Zastosowanie współczynnika wsparcia pozwoliło na zmniejszenie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego o 10 441 tys. zł.

Tabela 18. Adekwatność kapitałowa Banku Spółdzielczego w Brodnicy na dzień 31.12.2016 rok

Klasa	Opis klasy	Wartość brutto	Rezerwy, korekty	Ekwiwalent bilansowy	Wartość bilansowa	Ważona	Waga ryzyka produktu	Ekwiwalent
Klasa 1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	500 571,89	0,00	0,00	500 571,89	0,00	8%	0,00
Klasa 2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	23 669,67	112,85	0,00	23 556,82	4 983,94	8%	398,72
Klasa 3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1 280,89	12,60	56,67	1 152,94	1 209,61	8%	96,77
Klasa 4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 6	Ekspozycje wobec instytucji	177 012,74	0,00	0,00	177 012,74	55 112,21	8%	4 408,98
Klasa 7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	548 201,79	14 602,14	16 551,55	486 656,80	503 208,34	8%	33 394,43
Klasa 8	Ekspozycje detaliczne	440 647,79	6 075,31	22 853,64	382 540,77	304 045,80	8%	20 745,23
Klasa 9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	55 802,96	570,35	72,57	54 869,77	19 229,82	8%	1 538,39
Klasa 10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 470,96	0,00	0,00	9 470,96	9 630,30	8%	770,42
Klasa 11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8%	0,00
Klasa 15	Ekspozycje kapitałowe	11 220,84	4 241,31	0,00	6 979,52	7 054,52	8%	564,36
Klasa 16	Inne pozycje	71 258,95	35 322,85	0,00	35 936,10	14 194,84	8%	1 135,59
	SUMA	1 839 138,49	60 937,41	39 534,42	1 678 748,32	918 669,39	8%	63 052,88

Kwota minimalnych wymogów kapitałowych

Na dzień 31 grudnia 2016 roku łączna wartość minimalnych wymogów kapitałowych dla I filaru wyniosła 71 416 tys. złotych. W ramach filaru I wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 63 053 tys. zł., natomiast z tytułu ryzyka operacyjnego 8 363 tys. zł. W ramach filaru II wyznaczone zostały wymogi z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i z tytułu ryzyka płynności.

W okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. suma strat brutto zarejestrowanych zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 285,0 tys. zł, co stanowi 3,41% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne.

Wielkość strat brutto zastała zarejestrowana w następujących rodzajach i kategoriach zdarzenia:

- Oszustwa zewnętrzne – Kradzież i oszustwo oraz Bezpieczeństwo systemów – 35,6 tys. zł;
- Szkody związane z aktywami rzeczowymi - Klęski żywiołowe i inne zdarzenia – 55,9 tys. zł;
- Zakłócenia działalności banku i awarie systemów - Systemy – 36,9 tys. zł;
- Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi - Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji oraz Kontrahenci niebędący klientami banku – 156,6 tys. zł,

W ocenie Banku w roku 2016 nie zarejestrowano zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego mających znaczny wpływ na realizację krytycznych procesów biznesowych Banku. Uwzględniając wielkość alokacji kapitału na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat, która została zidentyfikowana w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, stwierdza się, że ryzyko operacyjne w Banku znajduje się na poziomie akceptowalnym przez Bank.

Bank stosuje szereg mechanizmów kontrolnych i zabezpieczających pozwalających zapewnić ciągłą i poprawną pracę krytycznych procesów biznesowych. Do powyższych mechanizmów można zaliczyć m.in: system kontroli, system regulacji/procedur, system szkoleń, system limitowania, działania outsourcingowe, systemy wsparcia technicznego, plany awaryjne i ciągłości działania, polityka ubezpieczeniowa.

Łączny współczynnik kapitałowy

Oszacowany w ramach pierwszego filaru wymóg kapitałowy wyniósł 71 416 tys. zł. Powyższa wartość wynika z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w kwocie 63 053 tys. zł oraz z wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w kwocie 8 363 tys. zł. Oszacowany na tej podstawie całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 16,91% - tj. powyżej wartości minimalnej ustalonej na poziomie 8%.

Oszacowany na podstawie przyjętej przez Bank metodologii, określonej w regulacjach wewnętrznych, dodatkowy wymóg kapitałowy w ramach filaru II wyniósł na dzień

31 grudnia 2016 roku 1 074,49 tys. zł i obejmował wymogi z tytułu ryzyka stopy procentowej w kwocie 1 024,00 tys. zł i ryzyka płynności w kwocie 50,49 tys. zł. W pozostałych obszarach dodatkowy wymóg kapitałowy nie występował. Wartość współczynnika wypłacalności z uwzględnieniem dodatkowych wymogów kapitałowych z filaru II wyniosła 16,66%.

Tabela 19. Zestawienie funduszy, wymogów i współczynników kapitałowych od 31.12.2015 roku do 31.12.2016 roku

Wyszczególnienie	2015-12-31	2016-03-31	2016-06-30	2016-09-30	2016-12-31
Fundusze	137 841	137 738	150 383	149 915	150 987
w tym					
fundusze podstawowe	122 841	122 738	135 383	134 915	135 987
fundusze uzupełniające	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Filar I					
Wymóg kapitałowy suma	71 967	72 262	71 999	73 088	71 416
w tym					
z tytułu ryzyka kredytowego	63 237	63 899	63 636	64 725	63 053
z tytułu ryzyka operacyjnego	8 730	8 363	8 363	8 363	8363
z tytułu ryzyka rynkowego	0	0	0	0	0
Współczynnik kapitałowy	15,32	15,25	16,71	16,41	16,91
Filar II					
Dodatkowy wymóg kapitałowy suma	2 840,84	3 731,37	3 543,56	3 738,00	1 074,49
w tym					
z tytułu ryzyka kredytowego nie w pełni pokrytego w ramach Filaru I	0	0	0	3 065,19	0
z tytułu ryzyka płynności	25,23	412,60	77,87	673,38	50,49
z tytułu ryzyka wyniku	0	0	0	0	0
z tytułu ryzyka bazowego	2 815,61	3 318,77	3 465,68	0	1024,00
z tytułu pozostałych ryzyk	0	0	0	0	0
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	14,74	14,50	15,93	15,61	16,66

Przestrzeganie wymogu w zakresie buforów kapitałowych nakładanych zgodnie z Rozporządzeniem CRR

Zarządzanie kapitałem ma na celu uwzględnienie dodatkowych wymogów wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku

w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV) dotyczących buforów kapitałowych. Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych. Bank Spółdzielczy w Brodnicy obowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na pokrycie bufora zabezpieczającego. Zgodnie ze stanowiskiem KNF bufor zabezpieczający dodawany jest do zalecanych przez KNF w 2016 roku minimalnych poziomów łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,25% i dla kapitału Tier I – 10,25%. Na koniec grudnia 2016 roku całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 16,91%, natomiast współczynnik kapitału Tier I – 15,23%. Oznacza to, że Bank utrzymuje poziom współczynników znacznie powyżej wymaganego przez nadzór minimum.

Informacje dotyczące dźwigni finansowej, podział miary ekspozycji całkowitej, oraz zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Dźwignia finansowa w Banku uregulowana została w Instrukcji wyznaczania wymogów kapitałowych z poszczególnych rodzajów ryzyka oraz szacowania wymogów kapitałowych i dźwigni finansowej w Banku Spółdzielczym w Brodnicy.

Dźwignia finansowa oznacza, w stosunku do funduszy własnych, wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia. Wskaźnik dźwigni oblicza się jako iloraz kapitału Tier I Banku i miary ekspozycji całkowitej Banku i wyraża się jako wartość procentową, gdzie miara ekspozycji całkowitej oznacza sumę wartości ekspozycji z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I. Bank przy obliczeniu wskaźnika dźwigni nie stosuje odstępstw określonych w art. 499. 2 i 3 CRR.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan biznesowy Banku, w tym awaryjną sprzedaż aktywów mogącą przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów.

Dźwignia finansowa na dzień 31.12.2016 roku wyniosła 7,91%. Nie wystąpił efekt nadmiernej dźwigni finansowej. W przypadku spadku dźwigni poniżej poziomu 6% w ramach wymogów dla filaru II konieczne byłoby wyznaczenie wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej w wysokości 8% brakującej kwoty kapitału do wymaganego minimum zapewniającego wskaźnik dźwigni finansowej na poziomie 6%.

Tabela 20. Wartość funduszy własnych Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Fundusze własne
		Wartość
	W pełni wprowadzona definicja	135 987,00
Kapitał T1	Definicja przejściowa	135 987,00

Tabela 21. Wartość wskaźników dźwigni na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Wskaźnik dźwigni - wykorzystując definicję kapitału
		Wartość
	W pełni wprowadzona definicja	7,91
Kapitał T1	Definicja przejściowa	7,91

Tabela 22. Podział miary ekspozycji dla wyliczenia wskaźnika dźwigni

Kategoria	
Pozycje bilansowe	
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	500 572
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	23 557
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1 153
Ekspozycje wobec instytucji	177 013
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	486 657
Ekspozycje detaliczne	382 541
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	54 870
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 471
Inne pozycje	42 916
Pozycje pozabilansowe	
	39 877
WNP	
	-409
Miara ekspozycji całkowitej	1 718 216

Aktywa wolne od obciążeń

Aktywa uznaje się za obciążone, jeżeli są przedmiotem zastawu lub jakiegokolwiek umowy mającej na celu ochronę, zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej danej transakcji, z której zakresu nie mogą zostać swobodnie wycofane.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank posiadał lokaty w łącznej kwocie 15 500 tys. zł w formie kaucji i zabezpieczające obrót kartami debetowymi i kredytowymi w BZ WBK, zgodnie z umową z 2012 roku.

Tabela 24. Aktywa obciążone wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Aktywa	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych
Kredyty na żądanie		1 065 951 738,00
Instrumenty udziałowe		5 599 130,00
Dłużne papiery wartościowe		529 610 466,00
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	15 500 000,00	0,00
Inne aktywa		62 086 982,00
Aktywa razem	15 500 000,00	1 663 248 316,00

System kontroli wewnętrznej

W ramach systemu zarządzania, oprócz zarządzania ryzykiem, w Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, w obrębie którego Bank wyodrębnia:

- 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki/komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
- 2) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego;
- 3) komórkę do spraw zarządzania ryzykiem braku zgodności mającą za zadanie identyfikację, pomiar, analizę, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie- komórka.

Wprowadzając odpowiedni system kontroli wewnętrznej Bank zapewnia skuteczność i efektywność działania Banku, wiarygodność sprawozdawczości finansowej, przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku oraz zgodność działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonowanie organów Banku oraz polityki w zakresie doboru Rady Nadzorczej i Zarządu

Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez Członków Zarządu

W Banku, na dzień 31 grudnia 2016 roku, jeden członek Zarządu zajmował stanowisko dyrektorskie.

Polityka rekrutacji członków organu zarządzającego

Procedury rekrutacyjne Banku mają na celu wskazanie odpowiednich kandydatów do pracy i dotyczą wszystkich stanowisk pracy w Banku.

Główne zasady wyłaniania i oceniania odpowiedniości Członków Rady i Zarządu określone zostały w Statucie Banku.

Rada sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zebranie Przedstawicieli na okres 4 lat. Według stanu na 31 grudnia 2016 roku w skład Rady wchodziło 11 członków.

Na 31.12.2016 roku Zarząd Banku składał się z Prezesa Zarządu, dwóch Wiceprezesów i jednego Członka Zarządu.

Rada w głosowaniu tajnym wybiera Członków Zarządu. Co najmniej dwóch członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu Banku, musi posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, związane z pełnioną funkcją, dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać w stosunku pracy z Bankiem.

Rada Nadzorcza i Zarząd posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji.

Cele i zadania zrealizowane przez członków organu zarządzającego

Zarząd wybierany jest w taki sposób, aby ogólny skład organu zarządzającego posiadał doświadczenia praktyczne związane z zarządzaniem instytucjami kredytowymi.

Podkreślić należy, że skład Zarządu jest stabilny. Zarząd składa się z 4 członków. Prezes Zarządu pozostaje na wskazanym stanowisku od 1985 roku (w 2015 roku - 31 lat). Obecnie wszyscy członkowie zarządu posiadają wieloletnie doświadczenie w zakresie zarządzania Bankiem jak i merytorycznie w obszarach, za które są odpowiedzialni.

Do kolegialnych decyzji Zarządu działającego na protokołowanych posiedzeniach należy:

1. zawieranie umów długoterminowych;
2. podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych;

3. podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania, zamykania i funkcjonowania oddziałów, oddziałów operacyjnych, punktów kasowych;
4. składanie sprawozdań z działalności Banku;
5. zwoływanie Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli;
6. zatrudnianie pracowników oraz rozpatrywanie spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy dotyczących pracowników na stanowiskach kierowniczych, rozpatrywanie odwołań od decyzji osoby kierującej bieżącą działalnością jednostki organizacyjnej Banku Spółdzielczego w sprawach wynikających ze stosunku pracy;
7. uchwalanie i zmiany Regulaminu Organizacyjnego, określającego podstawową strukturę organizacyjną Banku, uchwalanie i zmiany Regulaminu, określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe;
8. uchwalanie projektów uchwał Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ w sprawie zmian Statutu;
9. projektowanie, wprowadzanie oraz zapewnienie działania systemu zarządzania;
10. zatwierdzanie planu audytu wewnętrznego;
11. inne sprawy niezastrzeżone do kompetencji innych organów Banku.

Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

W Banku wdrożono pisemne procedury w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń o których mowa w § 27 Uchwały nr 258/2011 KNF – Uchwała Nr 36/2016 Rady z dnia 28 grudnia 2016 roku. Obowiązujące w Banku zasady w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze i / lub mających istotny wpływ na profil ryzyka prowadzonej działalności uwzględniają wytyczne zawarte w rozporządzeniu CRR oraz z uwzględnieniem Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 wyodrębniono 27 stanowisk kierowniczych, stanowiących stanowiska wyższego szczebla.

W 2016 roku, Zarząd Banku na posiedzeniu Zarządu ocenił odpowiedniość kadry kierowniczej. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie oceny odpowiedniości kadry kierowniczej i stosowanych zmiennych składników wynagrodzeń.

W zakresie zmiennych składników wynagrodzeń Bank określił katalog stanowisk objętych w/w procedurami. Na podstawie powyższych zasad w roku 2016 do stanowisk kierowniczych objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzeń Bank zaliczył 27 pracowników, z czego 9 osób związanych bezpośrednio z obszarem handlowym i 18 osób z obszarem organizacji i zarządzania. Zgodnie z przyjętą w Banku polityką

łączna kwota zmiennych składników wynagrodzenia za dany rok nie może przekroczyć wraz z narzutami 20% wyniku finansowego netto Banku za dany rok.

W Banku, w ramach Rady, nie funkcjonuje komitet pełniący nadzór nad wynagrodzeniami. Ocena wyników pracy Zarządu przeprowadzana jest przez Radę corocznie i obejmuje okres ostatnich trzech lat funkcjonowania. Wynagrodzenie zmienne dla Zarządu jest określone w umowie o pracę, będącej kontraktem menadżerskim w wysokości od 0,8% do 1% wyniku finansowego netto Banku za rok poprzedni. Podstawą do jego obliczenia jest zweryfikowany przez biegłego rewidenta bilans za dany rok i zatwierdzony przez Zebranie Przedstawicieli. Warunkiem koniecznym wypłaty wynagrodzenia zmiennego (tantiem) jest uzyskanie na Zebraniu Przedstawicieli absolutorium oraz uzyskanie pozytywnej oceny Rady.

Ocena Rady obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnęte w ostatnich trzech latach:

- 1) suma bilansowa;
- 2) zysk netto;
- 3) zwrot z kapitału własnego (ROE);
- 4) jakość portfela kredytowego;
- 5) współczynnik kapitałowy.

Ocenię podlega stopień wykonania wyżej wymienionych parametrów w odniesieniu do planów ekonomiczno-finansowych w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat i okresie niepełnego roku, za który jest przeprowadzana ocena, plan w zakresie co najmniej trzech parametrów jest zrealizowany w 90%.

Oceny kadry kierowniczej oraz pozostałych osób mających istotny wpływ na ryzyko prowadzonej działalności dokonuje Zarząd w oparciu o stopień realizacji założonych celów w zakresie zarządzania kapitałami i ryzykiem oraz celów biznesowych.

Bank może wstrzymać wypłatę zmiennych składników wynagrodzenia w przypadku istotnego pogorszenia się sytuacji finansowej Banku tj. w przypadku, gdy wypłacona premia lub wynagrodzenie zmienne spowodowałaby spadek wyniku finansowego netto Banku o 10%.

W zakresie wynagrodzenia wypłaconego Członkom Zarządu oraz pozostałym osobom objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzeń, o których mowa w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 25. Zbiorcza informacja o wysokości wynagrodzenia osób objętych Polityką zmiennych składników wynagrodzeń w Banku

Wyszczególnienie	Liczba osób	Wynagrodzenie stałe	Wynagrodzenie zmienne	RAZEM
Obszar zarządzania i organizacji	18	2 274	1 085	3 359
Obszar Handlowy	9	829	257	1 086
Razem	27	3 103	1 342	4 445

Wynagrodzenie zmienne wypłacono w formie bezgotówkowej. W zakresie wartości wynagrodzenia z odroczoną datą płatności wg stanu na koniec roku 2016 nie wystąpiło wynagrodzenie przyznane, nie wystąpiły również wartości wynagrodzenia przyznanego wypłaconego lub zmniejszonych ze względu na osiągnięte wyniki.

W 2016 roku zostało zrealizowanych osiem płatności związanych z zakończeniem zatrudnienia -odprawy emerytalne w łącznej wysokości – 114,7 tys. złotych. Odnotowano również płatność związaną z odprawą rentową dla jednego pracownika w wysokości 9 tys. zł.

Załączniki

1. Załącznik nr 1 – Zbiór raportów wykonywanych w Banku

Opinia biegłego rewidenta

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Banku Spółdzielczego w Brodnicy

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Brodnicy, (zwanego dalej „Bankiem”) z siedzibą przy ul. Kamionka 27, 87-300 Brodnica, na które składają się:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę **1 678 748 316,20 zł**,
- współczynnik wypłacalności na poziomie **16,91 %**,
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone w wysokości **99 452 760,90 zł**, zobowiązania otrzymane w kwocie **20 000 000,00 zł** oraz pozostałe w wysokości **371 801 735,32 zł**,
- rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący **zysk netto** w wysokości **12 481 991,41 zł**,
- zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujące wzrost kapitału własnego o kwotę **11 493 981,89 zł**,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę **4 534 173,30 zł**,
- oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi

ZESPÓŁ BIEGŁYCH REWIDENTÓW
"WIDOK II" Sp. z o.o.
Paprotnia 19, 95-060 Brzeziny
tel./fax 46 874 95 94 / 504 184 05

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Banku Spółdzielczego w Brodnicy

uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm.

Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jego wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Banku.

Ponadto Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Obowiązkiem naszym było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia.

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Banku Spółdzielczego w Brodnicy

Zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 1988 z późn. zmianami), zwanej dalej „prawem bankowym” naszym obowiązkiem było również zbadanie informacji finansowych zawartych w sprawozdaniu z działalności Banku.

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności Banku a informacje finansowe zawarte w tym sprawozdaniu zostały sporządzone zgodnie z wymogami art. 111a ust. 1 i 2 Prawa bankowego.

Działający w imieniu:

Zespołu Biegłych Rewidentów WIDOK II Sp. z o.o.

z siedzibą w Paprotni 19, 95-060 Brzeziny

Podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych nr ewidencyjny 1025

kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 9568

Helena Nitkowska

ZESPÓŁ BIEGŁYCH REWIDENTÓW
"WIDOK II" Sp. z o.o.
Paprotnia 19, 95-060 Brzeziny
tel./fax 46 874 25 94/ 504-184-050
NIP 836-00-09-705

(pieczęć podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych)

Paprotnia, dnia 16 marca 2017 roku

Oświadczenie Zarządu

Niniejszym Zarząd Banku Spółdzielczego w Brodnicy oświadcza, że ustalenia opisane w Zbiorze informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii działania Banku.

Za Zarząd

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Data	Podpis
	Mirosław Rafało	Wiceprezes Zarządu	14.04.2017	 WICEPREZES Mirosław Rafało
	Aleksander Mikołajczak	Wiceprezes Zarządu	14.04.2017	 Wiceprezes Aleksander Mikołajczak
	Sebastian Urbański	Członek Zarządu	14.04.2017	 Członek Zarządu Dyrektor Zarządzający Departamentem Finansowym Sebastian Urbański

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

Zbiór raportów wykonywanych w Banku						
Lp	Komórka sporządzająca	Tytuł raportu	Adresaci	Termin sporządzania	Częstotliwość	Krótki opis zawartości
						(pozwalający na zidentyfikowanie zawartości merytorycznej przekazywanej informacji)
1	Zespół Klienta Instytucjonalnego	Dynamika portfela kredytowego w podziale na oddziały	Zarząd, Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	Saldo kredytów na dzień sprawozdawczy w porównaniu do początku roku bieżącego oraz do analogicznego okresu roku poprzedniego; dane sporządzane dla Banku oraz poszczególnych oddziałów.
2	Zespół Klienta Instytucjonalnego	Struktura kredytów podział ze względu na podstawę oprocentowania.	Zarząd, Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	Ilość i wartość kredytów oraz średnie oprocentowanie- podział w zależności od podstawy oprocentowania, udział procentowy.
3	Zespół Klienta Indywidualnego	Porównanie ilości realizowanych przez Bank zleceń płatniczych	Zarząd, Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	Prezentacja ilości realizowanych zleceń płatniczych za kwartał z podsumowaniem na koniec roku z podziałem na rodzaje zleceń (gotówka realizacja w kasach, przelewy z rachunków wewnętrznych i międzybankowych), kanał dystrybucji (papier w oddziale, bank internetowy) i Oddziały. Porównanie okresu sprawozdawczego do analogicznego okresu roku poprzedniego.
4	Zespół Klienta Indywidualnego	Informacja o ilości rachunków bankowych obsługiwanych elektronicznie	Zarząd, Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	Prezentacja ilości rachunków obsługiwanych elektronicznie z podziałem na rozliczeniowe i ror oraz porównanie do ilości rachunków ogółem
5	Zespół Klienta Indywidualnego	Informacja o ilości otwartych i zamkniętych bieżących rachunkach bankowych	Zarząd, Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	R	Prezentacja ilości rachunków otwartych i zamkniętych w roku z podziałem na rodzaj rachunków, typ klienta i oddziały.
			Dyrektor Departamentu Handlowego	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	
6	Zespół Skarbu	Zbiorcze zestawienie inwestycji w aktywa pozakredytowe złotowe i walutowe	Zespół ds.. Ryzyk i Analiz	Koniec miesiąca	M	Wykaz portfela – wykaz inwestycji: lokaty złotowe i walutowe, obligacje, certyfikaty, akcje, pozostałe dłużne papiery wartościowe oraz koszty upłynienia wybranych składników aktywów
7	Zespół Skarbu	Informacja o dostępie do aktywów stanowiących zabezpieczenie płynności	Zespół ds.. Ryzyk i Analiz	Do 15 dni roboczych po kwartale	K	Informacje o wystąpieniu ewentualnych zakłóceń lub ich braku, w dostępie do środków stanowiących zabezpieczenie płynności
8	Zespół Restrukturyzacji Należności	Raport z czynności restrukturyzacyjnych	Zarząd	do 15 każdego miesiąca	M	W terminie do 15 dnia każdego miesiąca Kierownik Zespołu Restrukturyzacji i Windykacji Należności sporządza raport z czynności restrukturyzacyjnych i przedkłada Zarządowi Banku
			Rada Nadzorcza	do 15 dni roboczych po kwartale	K	
9	Zespół Windykacji Należności	Raport z czynności windykacyjnych	Zarząd	do 15 każdego miesiąca	M	Informacja o aktualnie podejmowanych działaniach windykacyjnych wraz z informacją o wysokości zadłużenia oraz wysokością kwot odzyskanych na skutek prowadzenia działań windykacyjnych.
10	Zespół Windykacji Należności	Zastawienie należności odzyskanych	Rada Nadzorcza	Do 30 dni roboczych po kwartale	K	Zestawienie zawiera zbiór należności odzyskanych w wyniku czynności windykacyjnych wraz z opisem działań podjętych wobec dłużników, których zadłużenie wobec Banku wynosi powyżej 300 000 zł.
11	Zespół Windykacji Należności	Profil ryzyka rezydualnego	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	10 dni roboczych	R	Informacja o wartości windykowanych kwot i odzyskiwalności kredytów wobec których prowadzone są czynności windykacyjne.

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

12	Zespół Zarządzania Kadrami i Szkoleń	Raport ze stanu zatrudnienia	Zespół Płac, Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Do 5 – tego dnia roboczego po miesiącu	M	Zatrudnienie przeciętne w okresie, Zatrudnienie sumaryczne w jednostkach
13	Zespół Zarządzania Kadrami i Szkoleń	Informacja o wykorzystaniu urlopów wypoczynkowych	Dyrektorzy jednostek organizacyjnych, dyrektorzy i kierownicy komórek organizacyjnych w Centrali	Do 20 – tego dnia po kwartale	K	Informacja o ilości dni urlopu wykorzystanego i ilości pozostałego na ostatni dzień kwartału
14	Zespół Zarządzania Kadrami i Szkoleń	Dane źródłowe do wyliczenia wskaźnika KRI dot. rotacji zatrudnienia	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Do 7 – go dnia roboczego po kwartale	K	Informacja o ilości nowych zatrudnień i rozwiązań umów o pracę, stan zatrudnienia w ostatnim dniu kwartału
15	Zespół Zarządzania Kadrami i Szkoleń	Realizacja planu zatrudnienia	Zarząd	Do 20 dni roboczych po roku	R	Informacja o realizacji planu zatrudnienia
16	Zespół Zarządzania Kadrami i Szkoleń	Informacja o realizacji szkoleń	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Do 31 stycznia roku następnego	R	Informacja o ilości zrealizowanych szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy Banku
			Stanowisko ds. Ryzyka Braku Zgodności	Do 20 dni roboczych po kwartale	K	Informacja o zrealizowanych szkoleniach, w których uczestniczyli pracownicy Banku (temat szkolenia, rodzaj szkolenia, uczestnicy, termin realizacji szkoleń)
17	Stanowisko ds. Ryzyka Braku Zgodności	Sprawozdanie z realizacji zadań systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności	Zarząd, Rada Nadzorcza, Zespół Audytu Wewnętrznego	Do 25 dni kalendarzowych po zakończeniu kwartału	K	Raport zawiera: - ocenę profilu ryzyka - analizę i ocenę skali występowania czynników ryzyka - działania lub propozycję działań podjętych w celu ograniczenia ryzyka braku zgodności
18	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Sprawozdanie z realizacji zadań systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym	Zarząd, Zespół Audytu Wewnętrznego	Do 25 dni kalendarzowych po zakończeniu kwartału	K	Raport zawiera informacje o: - wartościach kluczowych wskaźników ryzyka KRI - zdarzeniach szczególnych, które wystąpiły w Banku - profilu ryzyka - wymogach kapitałowych na ryzyko operacyjne - działaniach zaradczych
						Syntetyczna informacja o poziomie narażenia Banku na ryzyko operacyjne wraz z wynikami testowania planów awaryjnych oraz raportu z przeglądu struktury organizacyjnej i oceny konfliktu interesów i powiązań personalnych.
19	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Półroczna informacja o poziomie narażenia na ryzyko operacyjne	Rada Nadzorcza	Do 25 dni kalendarzowych po zakończeniu półrocza	P	
20	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Analiza procesów krytycznych, biznesowych i wspierających występujących w Banku	Zarząd	Do 30 września każdego roku	R	Raport zawiera: - identyfikację procesów biznesowych i wspierających oraz krytycznych - opis procesów zgodnie z metodyką - mapa i matryca ryzyka operacyjnego w stosunku do kluczowych procesów biznesowych
						Raport zawiera: - identyfikację zasobów chronionych występujących w Banku - identyfikację zagrożeń - pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego - mapa i matryca ryzyka - plan postępowania z ryzykiem
21	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Analiza ryzyka operacyjnego w stosunku do zasobów chronionych	Zarząd	Do 30 września każdego roku	R	

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

22	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Raport z przeprowadzenia testu warunków skrajnych w zakresie ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności	Zarząd	Do 31 stycznia każdego roku	R	Raport zawiera informacje, jaki będzie wpływ na prawidłowość funkcjonowania organizacji w przypadku zaistnienia sytuacji ekstremalnych oraz adekwatności kapitałowej w kontekście pokrycia ryzyka kapitałem.
23	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Raport roczny w sprawie funkcjonowania lokalnych systemów alarmowych i TV zainstalowanych w placówkach oraz w sprawie przeszkolenia pracowników Banku z obowiązujących zasad postępowania w sytuacjach szczególnego zagrożenia	Zarząd	Do 31 stycznia każdego roku	R	Raport zawiera informacje dot. funkcjonowania systemów alarmowych (błędów, awarii itp.) oraz informacje o przeszkoleniu pracowników z zakresu zasad postępowania w sytuacjach szczególnego zagrożenia.
24	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Raport roczny w sprawie bezpieczeństwa i zagrożeń placówek.	Zarząd	Do 31 stycznia każdego roku	R	Raport zawiera informacje dot. istotnych zagrożeń oraz sytuacji szczególnych, które miały miejsce w placówkach Banku.
25	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Informacja o zarejestrowanych skargach i reklamacjach w Banku Spółdzielczym w Brodnicy.	Zarząd	Do końca marca za rok ubiegły	R	Raport zawiera informacje o zarejestrowanych skargach i reklamacjach klientów, sposobie ich załatwienia oraz pozostałych problemach w wyniku ich wystąpienia.
26	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Raport z przeglądu struktury organizacyjnej wraz z oceną konfliktu interesów i powiązań personalnych w BS Brodnica	Zarząd, Rada Nadzorcza	Do 31 stycznia każdego roku	R	Informacja zawiera informacje o wynikach przeglądu struktury organizacyjnej wraz z oceną zjawiska konfliktu interesów i powiązań personalnych. Syntetyczna informacja przekazywana jest do Rady Nadzorczej w informacji o poziomie narażenia Banku na ryzyko operacyjne.
27	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Monitoring w zakresie oceny współpracy z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi usługi na rzecz Banku	Zarząd	Do 31 grudnia każdego roku	R	Informacja zawiera raport z przebiegu współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Zgodnie z załącznikiem nr 8 do Instrukcji, monitoring obejmuje m.in.. potencjał organizacyjno-kadrowy, poziom istotności powierzonej czynności, ocenę sytuacji finansowej i zdolność do dalszego świadczenia usług, ocenę jakości świadczonych usług oraz zdolność do świadczenia przyszłym wymaganiom
28	Zespół Bezpieczeństwa Banku i Ryzyka Operacyjnego	Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Brodnicy	Zarząd	Do 30 dni roboczych po upływie półroczu	P	Raport zawiera informacje: ilość stwierdzonych i przekazanych do GIIF informacji o zarejestrowanych transakcjach, ilość i wynik identyfikacji w ramach zapytań GIIF o osoby i podmioty podejrzanych o uczestnictwo w procederze prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, informacje z zakresu przeprowadzanych analiz rejestru i transakcji, wyniki typowań transakcji podejrzanych, obowiązku sprawozdawczego wobec GIIF i KNF, aktualną liczbę klientów w poszczególnych kategoriach ryzyka, informacje o klientach zaklasyfikowanych do kategorii ryzyka wyższej niż standardowa, zakres i uzasadnienie dokonanych zmian w regulacji wewnętrznej, pozostałe sprawy (w razie potrzeb)
			Rada Nadzorcza	Do 31 marca każdego roku	R	
29	Zespół Audytu Wewnętrznego	Sprawozdanie półroczne z przeprowadzonych czynności kontrolnych	Rada Nadzorcza	Do 30 września	P	Informacja o ilości, zakresie i tematach przeprowadzonych audytów oraz ilości wydanych zaleceń w okresie I półroczu, informacja o najistotniejszych lub najczęściej występujących nieprawidłowościach stwierdzanych podczas przeprowadzonych audytów, informacja o audytach przeprowadzonych przez BPS, ocena systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wyników audytów przeprowadzonych przez ZAW, informacja o działaniach podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

30	Zespół Audytu Wewnętrznego	Sprawozdanie roczne z przeprowadzonych czynności kontrolnych	Rada Nadzorcza	Do 31 marca	R	Informacja o ilości, zakresie i tematach przeprowadzonych audytów oraz ilości wydanych zaleceń w okresie całego roku; informacja o stopniu realizacji planu audytu za dany rok oraz ewentualnie podanie przyczyn niewykonania planu za okres sprawozdawczy, informacja o najistotniejszych lub najczęściej występujących nieprawidłowościach stwierdzanych podczas przeprowadzonych audytów, informacja o audytach przeprowadzonych przez BPS, ocena systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wyników audytów przeprowadzonych przez ZAW, informacja o działaniach podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości
			Zarząd	Do 10 lutego		
31	Zespół Audytu Wewnętrznego	Sprawozdanie kwartalne z kontroli funkcjonalnej	Zarząd	Do końca miesiąca po zakończeniu kwartału	K	Informacja o nieprawidłowościach stwierdzonych podczas kontroli funkcjonalnych przeprowadzanych przez kierownictwo jednostek i komórek organizacyjnych Banku, sporządzana na podstawie protokołów przekazanych z Oddziałów Banku i komórek organizacyjnych Centrali Banku
32	Zespół Audytu Wewnętrznego	Raport z weryfikacji funkcjonujących w Banku mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej	Zarząd, Rada Nadzorcza	Do 30.04 za rok ubiegły	R	Raport zawiera informacje o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w mechanizmach kontroli wewnętrznej oraz określa działania i rekomendacje, które powinny być podjęte w celu usunięcia tych nieprawidłowości
33	Zespół Rachunkowości	Wykonanie planu inwestycyjnego	Zarząd, Rada Nadzorcza	Do 10 dnia roboczego	K	Informacja o poziomie zrealizowania planu inwestycyjnego.
34	Zespół Rachunkowości	Roczne sprawozdanie finansowe	Zarząd/ Rada Nadzorcza	Zgodnie z przepisami prawa	R	Sprawozdanie zgodne z wymaganiami Ustawy o Rachunkowości
35	Zespół Marketingu i Komunikacji	Sprawozdanie z działalności marketingowej Banku	Zarząd	Do 20 dnia miesiąca, po upływie kwartału	K	Dotyczy sprawozdania z realizacji przedsięwzięć marketingowo-promocyjnych wykonywanych przez Oddziały i Centralę Banku
36	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku	Zarząd, Członek Zarządu Dyrektor Zarządzający Departamentem Finansowym, Zespół Skarbu, Zespół Audytu Wewnętrznego, Departament Handlowy, Zespół Analiz Kredytowych, Zespół Przeglądu Należności i Zabezpieczeń Prawnych, Stanowisko ds. Ryzyka Braku Zgodności		M	Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku obejmuje informację o składnikach bilansowych banku, rachunku zysków i strat oraz poziomie narażenie na poszczególne rodzaje ryzyk (z wyłączeniem ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności) z częstotliwością wynikającą z instrukcji zarządzania danym rodzajem ryzyka. Informacja ta obejmuje m.in.: Bilans Banku; Analiza głównych pozycji aktywów i pasywów; Wybrane pozycje aktywów i pasywów oddziałów Banku; Porównanie rachunku zysków i strat; Analiza Rachunku Wyników; Miesięczne przyrosty wybranych składników rachunku wyników; Koszty działania banku i amortyzacja na pracownika; Wykonanie Planu finansowego; Analiza statyczna płynności; Analiza urealnionej skumulowanej luki płynności po weryfikacji; Analiza skumulowanej urealnionej luki płynności (przed weryfikacją); Zestawienie wskaźników płynności; Koszty upłynnienia wybranych składników aktywów Banku; Analiza osadu we wkładach; Wielkość i ilość zrywanych depozytów terminowych w ujęciu miesięcznym oraz depozyty osób wewnętrznych; Analiza udziału dużych depozytów w bazie depozytowej; Koncentracja sektorowa depozytów; Zbiorcze zestawienie inwestycji w aktywa pozakredytowe o terminach pierwotnych od 7 –dni; Zestawienie limitów płynności i stopy procentowej; Miesięczne zestawienie nadzorczych miar płynności w Banku; Informacja o średnim oprocentowaniu kredytów i depozytów w oddziałach; Analiza marży odsetkowej; Analiza krzywej dochodowości; Zmiany nachylenia krzywej dochodowości w czasie; Zmiana przychodu odsetkowego w wyniku zmiany rynkowych stóp procentowych; Zmiana kosztów odsetkowych w wyniku obniżenia oprocentowania; Zmiana kosztów odsetkowych w wyniku wzrostu oprocentowania; Test warunków skrajnych; Zestawienie składników bilansowych Banku w podziale na stawki bazowe; Pozycja walutowa Banku; Zestawienie ilości i wartości operacji skupu i sprzedaży wartości dewizowych przy zastosowaniu kursów negocjowanych; Koncentracja zaangażowań; Duże ekspozycje; Profil ryzyka rezydualnego, Informacja o wynikach przeglądu limitów ograniczających bank na ryzyko. Informacja zawiera dane o przeterminowaniu portfela kredytowego w podziale na poszczególne okresy i oddziały banku

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

37	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Analiza oceny adekwatności kapitałowej Banku	Zarząd	15 dni roboczych	K	Informacja o strukturze funduszy własnych oraz poziomie wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk, poziomie wykorzystania alokowanego kapitału w ramach filaru I i II, współczynnika wypłacalności uwzględniającego szacowane wymogi w ramach I i II filaru
38	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Test warunków skrajnych ICAAP	Zarząd/Rada Nadzorcza	W najbliższym sprawozdaniu kierowanym do Rady/Zarządu z zakresu adekwatności kapitałowej	R	Informacja o wynikach testu warunków skrajnych w Analizie oceny adekwatności kapitałowej Banku
39	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Raport roczny - synteza	Zarząd	do daty Walnego Zebrania Przedstawicieli	R	Raport zawiera krótką charakterystykę Banku, ważniejsze wydarzenia i dokonania z minionego roku oraz kształtowanie się poszczególnych aktywów, pasywów i elementów rachunku wyników w danym przedziale czasowym
40	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Plan ekonomiczno finansowy	Rada Nadzorcza	do 31 stycznia	R	Plan zawiera prognozę podstawowych czynników makroekonomicznych mających wpływ na działalność Banku, prognozę poszczególnych składników bilansu i rachunku zysków i strat, projekcję wymogów kapitałowych oraz kierunek działań na dany rok
41	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Pozycja walutowa Banku	Zespół Skarbu	do godz. 9:00	C	Informacja zawiera dane o aktywach i pasywach walutowych banku z podziałem na poszczególne waluty, normy pozycji całkowitej i indywidualnej oraz ich wykorzystanie
42	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	BIZDP	Członek Zarządu i Dyrektorzy	do godz. 10:00	C	Informacja zawiera dane o poziomie funduszy własnych, wartości depozytów, kredytów, lokat międzybankowych, papierach wartościowych, rezerwie obowiązkowej, środkach na rachunkach i w kasach Banku oraz Nadzorze Miary Płynności
43	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o funduszach własnych	Zarząd	15 dni roboczych	M	Informacja zawiera strukturę i poziom funduszy własnych, wymogi kapitałowe, współczynnik kapitałowy
44	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja wstępna	Zarząd	5 dni roboczych	M	Informacja zawiera rachunek zysków i strat oraz dane o portfelu kredytowym i jego jakości, poziomie rezerw celowych oraz depozytach bieżących i terminowych z podziałem na poszczególne oddziały banku
45	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o realizacji planu ekonomiczno-finansowego, raport skrócony	Rada Nadzorcza	po zatwierdzeniu przez Zarząd Analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku za dany miesiąc	K	Informacja zawiera dane o poziomie realizacji założeń Planu ekonomiczno-finansowego Banku
46			Zarząd	15 dni roboczych po zakończeniu kwartału		

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

47	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o realizacji planu ekonomiczno-finansowego, raport pełny	Zarząd/ Rada Nadzorcza	do 31 stycznia za rok ubiegły	R	Informacja zawiera dane o poziomie realizacji założeń Planu ekonomiczno-finansowego Banku
48	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja z przeglądu strategii zarządzania ryzykiem	Zarząd/ Rada Nadzorcza	31 marca za rok ubiegły	R	Informacja o poziomie aktualności i dostosowania zapisów Strategii zarządzania ryzykiem do skali i charakteru prowadzonej przez Bank działalności. Informacje o ewentualnej konieczności modyfikacji poszczególnych zapisów regulacji.
49	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja z przeglądu systemu zarządzania ryzykiem	Zarząd/ Rada	31 marca za rok ubiegły	R	Informacja o poziomie aktualności i dostosowania zapisów Instrukcji zarządzania ryzykiem do skali i charakteru prowadzonej przez Bank działalności. Informacje o ewentualnej konieczności modyfikacji poszczególnych zapisów regulacji.
50	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja kwartalna o poziomie narażanie Banku na ryzyko	Rada Nadzorcza	po zatwierdzeniu przez Zarząd Analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku za dany miesiąc	K	Informacja zawiera dane syntetyczne sporządzane na podstawie miesięcznych Informacji ekonomiczno-finansowych w części dotyczącej ryzyka
51	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej	Rada Nadzorcza	po zatwierdzeniu przez Zarząd Analizy oceny adekwatności kapitałowej Banku	K	Informacja zawiera dane syntetyczne sporządzane na podstawie kwartalnej Analizy oceny adekwatności kapitałowej Banku oraz wyniki testu warunków skrajnych z ryzyka kapitałowego
52	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o ilości operacji kasowych w Banku	Zespół Kasowo - Skarbcowy	20 dni roboczych	K	Informacja zawiera liczbę wykonanych operacji kasowych w danym miesiącu z podziałem na poszczególne oddziały operacyjne i kasjerów banku
53	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o charakterze ilościowym i jakościowym podlegające ujawnieniu zgodnie z Polityką informacyjną Banku	Zarząd	30 dni od Walnego Zebrania Przedstawicieli	R	Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące celów i zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, stosowania norm ostrożnościowych, funduszy własnych i wymogów kapitałowych, poszczególnych rodzajów ryzyk oraz polityki zmiennych składników wynagrodzeń
54	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Nadzroczce Miary Płynności	Członek Zarządu	-	C	Informacja zawiera kalkulację Nadzorczych Miar Płynności oraz wielkości składników aktywów i pasywów mających wpływ na poziom wyliczanych miar
55	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o poziomie zaangażowania w członków Rady Nadzorczej, Zarząd i osoby zajmujące stanowiska kierownicze oraz podmioty powiązane	Oddziały	15 dni roboczych	K	Informacja zawiera poziom zaangażowania w Radę Nadzorczą, Zarząd. Stanowiska Kierownicze i osoby z nimi powiązane w stosunku do funduszy własnych

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

56	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o poziomie zaangażowania Banku w Radę Nadzorczą, Zarząd, Stanowiska Kierownicze i osoby z nimi powiązane.	Zarząd	15 dni roboczych	R	Informacja o poziomie zaangażowania Banku w Radę Nadzorczą, Zarząd, Stanowiska Kierownicze i osoby z nimi powiązane.
			Rada Nadzorcza	po zatwierdzeniu przez Zarząd Analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku za dany miesiąc		
57	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Syntetyczna informacja o wynikach testów z ryzyka	Zarząd/Rada	W najbliższym sprawozdaniu kierowanym do Rady/z Zarządu z zakresu analizy sytuacji ekonomiczno - finansowej Banku	R	Informacja o wynikach testów warunków skrajnych z ryzyk zawarta w Analizie sytuacji ekonomiczno finansowej Banku
58	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o stanie portfela kredytowego Banku (poziomie i strukturze przeterminowania poszczególnych ekspozycji)	Zarząd/DH/ZAK/ZP NiZP/ZRN/ZWN	5 dni roboczych	M	Informacja o poziomie i strukturze przeterminowania ekspozycji kredytowych
59	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Weryfikacja limitów	Zarząd	-	P	Informacja o wynikach weryfikacji limitów zawarta w Analizie sytuacji ekonomiczno - finansowej Banku

Załącznik nr 1 do Zbioru informacji podlegających
publikacji w ramach polityki informacyjnej Banku

60	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Pogłębiona analiza płynności długoterminowej	Zarząd	-	R	Analiza zawiera informacje o przyjętej strategii, bieżącej sytuacji oraz relacji zachodzących w Banku w zakresie długoterminowego finansowania rynku nieruchomości, ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz zaangażowania w ekspozycje o terminach zapadalności powyżej 10 lat, zawarta w Analizie sytuacji ekonomiczno -finansowej Bnaku
61	Zespół ds. Ryzyk i Analiz	Informacja o stanie środków w kasach	Zespół Kasowo - Skarbcowy	do godz. 10:00	C	Informacja codzienna o stanie środków w kasach.
62	Zespół Przeglądu Należności i Zabezpieczeń Prawnych	Raport z przeprowadzonego monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów o istotnym dla Banku zaangażowaniu	Zarząd	Do końca miesiąca po zakończeniu kwartału	K	Informacje o kredytobiorcach o zaangażowaniu generującym ryzyko dla Banku
			Częstotliwość			
			<i>C</i>	<i>Informacja codzienna</i>		
			<i>M</i>	<i>Informacja miesięczna</i>		
			<i>K</i>	<i>Informacja kwartalna</i>		
			<i>P</i>	<i>Informacja półroczna</i>		
			<i>R</i>	<i>Informacja roczna</i>		